

March

THE DAWN

1933

LIST ZA
AMERIŠKE
SLOVENKE

OFFICIAL
ORGAN OF
S.L.W.I.N.
OF AMERICA

DAWN

GLASILO
SLOVENSKE
ŽENSKE
ZVEZE
V
AMERIKI

Uradno glasilo
Slovenske Ženske Zveze
v Ameriki

ZARJA

THE DAWN

Official Organ of the
Slovenian Ladies Union
of America

Izhaja vsak mesec

Published monthly

Naročnina\$2.00 na leto
Za članice SZZ. 1.20 na leto

Subscription-price\$2.00 per annum
Members of the SLU..... 1.20 per annum

Urednica in upravnica:

JOSEPHINE RACIC

Editor and Manager:

Naslov:

"ZARJA", 2054 W. COULTER STREET, CHICAGO, ILL.

Address:

Entered as second-class Matter June 28th, 1929, at the Post Office at Chicago, Illinois, under the Act of August 24th, 1912

Ustanovljena 19. dec. 1926
v Chicagi, Ill.
Inkorporirana 14. dec. 1927
v državi Illinois

SLOVENSKA ŽENSKA ZVEZA
Slovenian Ladies Union

Organized Dec. 19th, 1926
in Chicago, Ill.
Incorporated Dec. 14th, 1927
in the State of Illinois

Gl. Odbor — Supreme Committee

Duhovni nadzornik — Spiritual Adviser:

Rev. Anton Schiffrer, 2320 North Lake Dr., Milwaukee, Wis.

Predsednica — President:

Marie Prislend, 1034 Dillingham Ave., Sheboygan, Wis.

Prva podpredsednica — First Vice-President:

Barbara Kramer, San Francisco, California

Druga podpredsednica — Second Vice-President:

Annie Trdan, Chisholm, Minnesota

Tajnica — Secretary:

Josephine Račič, 2054 W. Coulter Street, Chicago, Ill.

Blagajničarka — Treasurer:

Anna Motz, 9630 Ave. L, South Chicago, Ill.

Nadzornice — Auditors:

Josephine Erjavec, 1013 N. Chicago St., Joliet, Ill.

Rose Smole, Bradley, Ill.

Albina Novak, Cleveland, Ohio.

Svetovalke — Consultors:

Mary Darovec, 19114 Shawnee Ave., Cleveland, Ohio

Magdalena Widina, Pittsburgh, Pa.

Mary Kopač, West Allis, Wis.

Dorothy Dermeš, Steelton, Pa.

Margaret Kozjan, Pueblo, Colo.

Prosvetni odsek — Educational Committee:

Josephine Račič, Chicago, Ill., urednica in upravnica 'Zarje'

Josephine Hočevan, Cleveland, Ohio.

Jennie Ozanich, Eveleth, Minn.

Frances Ponikvar, Cleveland, Ohio.

Mary Urbas, Cleveland, Ohio.

Načelnica Izobraževalnih klubov—Superintendent of Educational Clubs:

Albina Novak, 6036 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio

A. Schiffrer:

Na konvencijo!

KONVENCIJA je v zraku! — Še dva meseca in sešle se bodo izvoljene delegatije v Clevelandu, da začrtajo nadaljno pot Slovenski Ženski Zvezi za dobo treh let. Skrajni čas je, da spregovorijo uradno glasilo svojo besedo in opomni članstvo na pomembni dogodek. Pravzaprav bi imelo biti predkonvenčno razpoloženje v zraku vedno pri vsaki podružnici, ki se zanima za uresničanje svojih idej in za napredek svoje organizacije. Na svetu ni nič stalnega; treba je vedno popravljati in izboljševati. Voda, ki stoji pri miru, se kmalu usmrači. Konvencija je zato, da napravi ravno vse kar je krivega, in da izboljša kar je pomanjkljivega pri organizaciji.

Amerika je dežela konvencij, in konvencije so tako nekaj ameriškega kot pop corn ali pa chewing gum. Demokratični duh, ki vlada v deželi, sili človeka, da da izraza svojim mislim na en ali drug način; ali potem narodnih konvencij, ki določajo politično gibanje v deželi, ali pa potem svojih lastnih konvencij, ki zaznamujejo cilje in delovanje posameznih organizacij. Samo v zadnjem letu so našteali nad 15,000 konvencij, h katerim so prihiteli delegati iz vseh držav postrane Unije. Nad en bilijon dolarjev se potroši letno samo za prevoz in postrežbo delegatov. Kot poroča mesto New York, so tam zborovalci pustili v teku enega leta nad \$75,000,000. Številke povedo, da konvencije niso nobene mačje solze v življenju ameriškega naroda. Prav je, da jim tudi mi, ki se počasi prelevljamo v ameriške državljane, nakažemo primeren prostor v našem glasilu.

Kaj je konvencija? Daniel Webster, nedvomno najbolj poznana avtoriteta ameriškega jezikoslovja, odgovarja na dano vprašanje takole: Konvencija je skupina oseb, ki se kot zastopniki ali pa kot člani kake politične organizacije sestanejo na določenem mestu za skupen namen. Seveda je Webster zapisal te besede že pred 80 leti, takrat ko se še niso vlaki zaletavali v avtomobile, in ko se človeku ni bilo treba bati neprestano, kdaj mu bo padel kak aeroplan za vrat. Da bi mož stopil danes v konvenčno dvorano in opazoval predstavo, oziroma skupino predstav, bi napisal najmanj par

kolon v svoj besednjak, predno bi se počutil, da je dal zadostilo konvenčnemu gibanju. Danes namreč ve že vsak najbolj preprost človek, ki je kedaj v svojem življenju nosil regalijo na svojih hrabrih prsih, da prava konvencija nič ne zaostaja za Barney & Bailey cirkusom. Če je kaka razlika med obema, obstoja edinole v tem, da se vrši v cirkusu glavna predstava pod streho največjega šotor, medtem ko šteje pri konvenciji le tisto, kar se je skuhalo po stisnjenih in zakajenih spalnih sobah. Seveda mora imeti delegat že precej slame v glavi, da ve toliko o delovanju in skrivnostih konvenčnega poslovanja. Za navadnega, preprostega delegata je pa dovolj, da ve, da se konvencija začne s slovesnim korakanjem po mestnih ulicah, z godbo in zastavami na čelu, da mora župan mesta ali pa kak njegov namestnik podariti delegatom ključ mesta in jih pozdraviti v najbilj vzvišenih besedah kar je v njegovi moči. Tako se vrši slovesna otvoritev konvencije. Konvencija sama na sebi obstoja iz samih presenečenj, katerih eno sledi drugemu, kot ribe kadar se drste. Vsakomur je znano, da je konvencija brez telegramov od vsakega društva in brez navdušenih častitk od občudovalcev, neokusna kot klobasa brez česna. Če je mesto količkaj navdušeno za narodno stvar, bo gotovo preskrbelo banket in vsaj par predstav in izletov delegaciji, da se razvedri v poznih večerih na tujih tleh. Ravno tako ti bo vsakdo rad pritrdil, da uspeh konvencije zavisi od šopkov cvetlic in navdušenih člankov po časopisih, zainteresiranih o poteku konvencije. Kolikor ostane prostega časa, se navadno porabi za poročila in posvetovanja. Pomembne resolucije pridejo na vrsto takrat, ko je delegacija že tako utrujena vsled dnevnega posedanja in večernega diridanja, da se nihče več ne briga zakaj se gre. Preslabo je pero, da bi opisalo vse kar napravi iz zborovanja res najboljšo in najbolj pomenljivo konvencijo. Zato pa, kdor hoče dobiti prave pojme o konvenciji, naj ne zamudi prve priložnosti udeležiti se je osebno.

Žalibog so se zadnja leta tudi konvencije nekam zbegale. Kdo ne pogrša onih srečnih dni, ko so se sem ter tja konvencije še imenoval barten-

darski piknik? To so bili dnevi! Močna pljuča, zdrav želodec brez dna, in poln žep robcev, v katere so se lovile solze, ki jih je prelila bratska organizacija za vdovami in sirotami umrlih članov; to je bilo vse kar je delegat potreboval v onih dneh poleg regalije in legitimacije. Odkar so pa začele pritisniti na konvencije tudi vdove, "nacirane" kot božična drevesa, je pa konvencija dobila bolj resno lice. Vidi se, da je ženska, kot civilizator, tudi na tem polju igrala zelo važno vlogo. Ženska je šla zadnja leta še naprej, in začela sama odpirati in voditi konvencije. Priznati se mora, da ženske, dasiravno novinke na tem polju, vodijo ravno tako dobre seje, in opravijo svoj posel še dosti bolj vestno kot moški. S cveticami in telegrami in častitkami celo prekašajo moške delegate. Moški so jim seveda ravno tako zoperni pri sejah kot moškim ženske: zelo rade pa vidijo, da jim pride sem ter tja kaka kapaciteta poredati v zbranih in visokoletečih besedah, kako zelo so sposobne za tak posel, medtem ko moški po navadi še vedno najraje shajajo brez ženske pohvale.

Ker smo že pri konvenciji, je primerno, da spregovorimo še par besed o delegatih. Po vseh pravilih so delegati zelo važna zadeva pri vsaki konvenciji. Kakor hitro se namreč odpre konvencija, preneha vsa oblast glavnega odbora, in delegati si izvolijo svoj konvenčni odbor izmed svoje srede. V onih starih dneh, ko so prihajali delegati na konvencijo zato, da so zastopali želje svojih društev, je veljala beseda enega delegata ravno toliko kot drugega. Seveda, takrat so bile organi-

zacije še zelo revne po bogastvu in po članstvu. O tehnokraciji takrat sploh še ni bilo nobenega govora. Odkar so se pa bratske organizacije vsestransko odebelile in razširile svoj delokrog, je prišlo vodstvo in poslovanje v roke izvedencev. Kaj so izvedenci, nihče dobro ne ve. Zato so najbrž prišli v toliko veljavo med narodom. Skrivnostni izrazi vedno imponirajo. Le toliko je vsakomur znano, da so izvedenci, ali kot se jih tudi včasih naziva zaradi lepšega, "eksperti", razdelili delegacijo v uradniški razred in v delegatski razred. Med slednjimi se smatra za najboljšega tisti, ki se ne sili v noben urad, in katerega možgani ne delujejo toliko časa dokler se ni povrnil domov med svoje drage in poizvedel iz uradnega konvenčnega poročila, kaj se je ukrenilo s predlogi, ki jih je imel po naročilu svojega društva ali podpirati ali pa zavreči. Takemu delegatu se ni treba nikdar bati, da bi prišel kje v kako zadrego ali pa v kakšno zamero. Pojdi na katero koli konvencijo, povsod boš našel stare "odlarje", ki se vračajo na konvencijo redno kot lastovke, ne zato, da bi zborovali, temveč edinole zato, da srečajo zopet po par letih svoje stare znanke, ki se ponajbolj s tem, koliko konvencij so že premolčali in kolikokrat oddali svoj glas za enega in istega strokovnjaka. Tako bo šlo še naprej.

Josephine Račič,
glavna tajnica SZZ. in urednica-upravnica "Zarje".

Barbara Kramer,
I. glavna podpredsednica SZZ.

dokler jih ne pokliče sv. Peter tja, kjer jim niti glasovati ne bo več treba.

Podporne organizacije še nikdar niso šle skozi hujšo in boljšo šolo kot ravno v današnjih dneh. Koliko so vredni milijoni v obveznicah povedo vsi oni denarni zavodi, ki so morali zapreti svoja vrata, ker so računali preveč na milijone na papirjih. Niti besede več ne čuješ o nad sto procentni solventnosti in o izvedencih. Vse kar šteje danes, je vera v boljše dni in zaupanje, da bo članstvo plačevalo svoje doneske, magari če se ima jutri podreti svet. Depresija je pokazala, da se članstvo razlikuje kot noč in dan; medtem ko eden smatra or-

ganizacijo za narodno ustanovo, ki mu nudi bolniško podporo ob času bolezni in odškodnino po smrti proti primerni mesečni odškodnini, drugi ne vidi v organizaciji drugega kot bogato milijonska korporacija; nekak srenjski vodjak, iz katerega je treba redno zajemati, da se ne usmrači. Dobrobitje, če ne življenje organizacije zavisi popolnoma od tega, kdo se bo popreje naveličal: ali zajemati, kdor izrablja organizacijo v svoje namene, ali pa podpirati, kdor mora zaradi prvega plačevati vsak mesec večje doneske. Oba sta se zavezala delovati za prospek svoje organizacije in za medsebojno pomoč. Oba veže le ena moč, namreč častna beseda, potrjena s prisego pri vstopu v društvo ali pa v odbor. Bodočnost naših podpornih organizacij zavisi edinole od tega, kakšne nazore ima narod o častni besedi, potrjeni s prisego.

Slovenska Ženska Zveza je najmlajša in zaradi tega tudi po številu in po premoženju razme-

Annie Trdan,
II. glavna podpredsednica SŽZ.

roma najmanjša organizacija. Vse to ji ima služiti v korist. Srečna organizacija, ki nima v teh dneh nobene zgodovine! Kot najmlajša ima priložnost dovolj učiti se od napak drugih organizacij. Kot najrevnejši po premoženju se ji ni treba bati izgube, magari če še tako nizko pade vrednost osebne lastnine. Celo njeno premoženje obstoja v članstvu. Izmed vseh slovenskih podpornih organizacij more pokazati edinole S.Ž.Z. naraščaj v članstvu izza časa zadnje konvencije. To število se bo pomnožilo, če bodo delegatinje na konvenciji v Clevelandu upoštevale želje slovenske žene v A-

Marie Prislant:

Glavne odbornice S. Ž. Z.

K MALU bo potekel termin sedanjemu glavnemu odboru naše organizacije. Na prihodnji konvenciji bo izvoljen nov odbor; verjetno je, da bo ta vseboval tudi nekatere nove obraze.

Anna Motz,
glavna blagajničarka SŽZ.

meriki. Potom lanskega kontesta so povedale žene jasno in očito, kaj naj bo in kakšna naj bo Slovenska Ženska Zveza v Ameriki.

Po pravilih S.Ž.Z. je konvencija vrhovna oblast, ki ima pravico spreminjati, dostavljati ali pa ovreči pravila organizacije in podrejenih podružnic. Konvencija ima tako moč, da lahko spremeni tudi svoj čarter — ustanovo, če to zahteva tri četrtine članstva. Kar napravi konvencija bo držalo kot privezano z dreto za nadaljna tri leta. Vsaka glavna uradnica, izvoljena na konvenciji, je zavezana potom častne besede, potrjene s prisego, da bo vršila dolžnosti svojega urada po naročilih konvencije. Vsaka članica se je zavezala potom častne besede, potrjene s prisego, živeti in ravnati se po pravilih kot jih napravi konvencija.

Bodočnost S. Ž. Z. zavisi popolnoma od besede dane pod prisego. Prisegati se pravi klicati Boga za pričo, da so besede resnične in da bo dana obljuba veljala. Ko si izbirate delegatinje za konvencijo, upoštevajte v prvi vrsti dejstvo, da mora biti zastopnica vaše podružnice oseba, katere beseda drži kot privezana z dreto, in kateri je prisega sveta.

Vsa ta leta se je malo čitalo o naših glavnih odbornicah. Vsaka je delovala v svoji naselbini v prid organizacije in svoje podružnice. Svojega dela ni obešala na veliki zvon. Tudi na konvencijo

najbrž ne bo mogoče vsem gl. odbornicam priti, da bi se s delegatinjami seznanile, ker so časi slabi in razdalja tako velika. Zato naj bo vsaj ob koncu termina vsem našim vrlim odbornicam posvečeno par vrstic, ki sem jih zbrala v informacijo članstvu, da bo vedelo, kdo so te ženske, ki so kot glavne odbornice načelovale organizaciji od zadnje konvencije do danes. Sestro urednico pa prosim naj vsakemu opisu doda tudi sliko dotične urednice, kolikor ima klišejev na roki.

*Prva glavna podpredsednica, Barbara Kramer,
San Francisco, Calif.*

Sestra Kramer se je med prvimi zavzela za organiziranje S.Ž.Z. V svoji naselbini je ustanovila podružnico št. 13, ter bila njena tajnica tri leta. Sedaj zavzema urad nadzornice. Poleg domače podružnice je ustanovila še št. 20 v Jolietu, št. 43 v Milwaukee in št. 45 v Portlandu. Vse te naselbine je obiskala na svoje stroške. V letu 1929 je za takratno Zvezino kampanjo darovala nagrado \$25.00. Prvič je bila imenovana v gl. odbor na konvenciji v Chicagi, drugič pa izvoljena v gl. odbor na zadnji konvenciji v Sheboyganu. V svoji naselbini je navdušena delavka na društvenem polju in je vseskozi zavzemala razna uradniška mesta pri ondotnih društvih. Ustanoviteljica je društva sv. Frančiška št. 236 KSKJ. Letos je delegatinja od Slovenic Alliance of California.

Marie Prislанд:

Naše seje.

Volitev novih odbornic. — Kako se naj vrši volitev odbornic, sem poročala že v decemberski številki. Ponovim pa še enkrat: volite premišljeno in nominirajte le take članice, za katere dobro veste, da bodo zmožne upravljati urade, v katere jih nameravate postaviti. Volitev odbornic je najbolj resna zadeva vsake letne seje. Podružnica in njen obstoj je odvisen od odbora. Ako si izvolite zmožen odbor, bo podružnica napredovala kljub vsem težočam. Ako pa imate malomaren ali nezmožen odbor, ste lahko prepričane, da bo podružnica spala, pa čeprav imate nekaj prav zavodnih članic. Je že tako, da smo vajeni gledati, kaj bo storil odbor. Ako je odbor delaven, s svojim delom in agitacijo podžge še nas; če se pa odbor veliko ne briga, pa pravijo članice, da se njim tudi ni treba.

Ker sem ravno pri odbornicah, ne bo škodovalo nekoliko nasvetov in navodil. Večkrat prejmem pritožbe, kakor: "Naša predsednica vse sama predlaga, odglasuje in potrdi." Ali pa: "Naša tajnica hoče biti cel odbor; nobeni ne pusti govo-

*Druga glav. podpredsednica, Ana Trdan,
Chisholm, Minn.*

Sestra Trdan je ustanoviteljica podružnice št. 38. Takoj je prevzela urad tajnice, katerega še danes opravlja. Lansko leto je v Kitzville, Minn. ustanovila podružnico št. 52. Poleg tega je ustanovna članica društva Danica št. 150 JSKJ, ter je bila tajnica in delegatinja pri tem društvu. Lansko leto je Mrs. Trdan prejela tretjo nagrado v kampanji za nove članice. V glavni odbor je bila imenovana v letu 1931 in sicer na izpraznjeno mesto druge gl. podpredsednice.

*Glavna tajnica in urednica, Josephine Račič,
Chicago, Ill.*

Ko je v letu 1930 resignirala takratna glavna tajnica in urednica Mrs. Julia Gottlieb, je glavni odbor na njeno mesto imenoval sestro Josephino Račič, članico podružnice št. 2 v Chicagi. Mrs. Račič od takrat opravlja urad glavne tajnice SŽZ, ter je urednica in upravnica Zarje. Pri domači podružnici zavzema mesto nadzornice že tretje leto.

*Glavna blagajničarka, Anna Motz,
So. Chicago, Ill.*

Sestra Motz je bila izvoljena v glavni odbor SŽZ, na zadnji konvenciji v Sheboyganu. Pri svoji podružnici upravlja urad tajnice in blagajničarke že četrto leto. Lansko leto je dobila zlato broško v kampanji za nove članice. Mrs. Motz je ustanovna članica društva Katoliških Borštnaric št. 1034, kjer zavzema urad blagajničarke.

(Dalje prihodnjic.)

riti, kot da bi sama vse znala." Ali pa mi pišejo: "Naša blagajničarka misli, da je podružnica vsa njena in nič naša." — Seveda vse take pritožbe jako previdno vzamem, ker sem prepričana, da so večkrat pretirane. Verjetno pa je, da ta ali ona odbornica res prekorači meje svojega urada, in to najbrž radi prevelikega navdušenja, in ker misli, da je tako prav. Najboljše za složno delovanje je, da se vsaka drži tistega, kar v njen urad spada, pa bo vedno mir tako med članstvom kot uradnicami.

Predsednica je glava podružnice. Na njo se vse obrača, vse jo vprašuje za svet. Vrhovna voditeljica je odbora in podružnice. Povsod mora biti prva in tudi zadnja. Od nje je odvisno kakšne so seje; ali interesantne, ali dolgočasne in mučne. Predsednica biti ni kar tako. Kolikega premagovanja je včasih treba! Koliko potrpežljivosti! Biti mora mirna, prijazna, prizanesljiva in nad vse odpustljiva. V predloge se predsednica ne bo vmešavala, ampak bo pustila, da to opravi članstvo, ki edino ima pravico predloge sprejemati ali

zavreči. Seveda pa je predsednica dolžnost, da pove o predlogu svoje mnenje, ki bo gotovo tudi upoštevano, ker pride od osebe, ki pozna potrebe podružnice. Na predsednici je tudi ležeče, kak duh vlada na seji: miren ali nemiren. Prava predsednica ne bo nikdar dopustila, da se na seji rešujejo osebne zadeve, ker to je le v kvar, pač pa bo zahtevala, da se članice medsebojno spoštujejo. Taka predsednica bo blagoslov za podružnico. Članice bodo imele do nje respekt, in nobena, pa naj bo še tako iznajdljiva, se ne bo mogla čez njo pri- tožiti.

Za predsednico navadno izvolimo kakšno zmožno in ugledno osebo, do katere bodo članice imele spoštovanje.

Podpredsednica pride v poštev kadar je pred- sednica odsotna, kadar želi predsednica staviti predlog; ali pa sodeluje pri sprejemu novih članic s tem, da jih odvede in zopet dovede v dvorano.

Tajnica je duša podružnice. Z vsako članico pride v dotiko vsaj enkrat na mesec, zato ima pri- liko vsaki reči kako prijazno in vzpodbudljivo besedo. Napredek podružnice navadno odvisi od dobre in vestne tajnice. Skozi njene roke gre vse poslovanje. V svoji iznajdljivosti zadosti stote- rim članicam, vsaki na drug način. Tajnica je tudi nekaka posredovalka. Ženske se rade ujezi- mo in smo hitro užaljene. Za tako reč najprvo zve tajnica, ki po navadi vse sama "sfiksa" in pri- zadete potolaži. Največ dela ima s kolektanjem asesmenta. Eni ustrezajo, ako gre na dom po ases- ment, drugi se pa do smrti zameri. Ena pride na sejo plačat, druga pa odlašajo od meseca do meseca, in ko se preveč nabere, se pa domisli, da bo pustila. Tajnica prigovarja in moleduje, da skolekta kar gre podružnici, včasih pa tudi vse prigovarjanje nič ne pomaga. Tajnica ima toraj s svojim ura- dom toliko dela, da ne bo segala drugam. Pustila bo, da predsednica vrši svoje in druge odbornice

svoje. Seveda bo dala nasvete kadar se ji zdi po- trebno in za podružnico koristno. Drugače bo pa pustila, naj se članstvo samo ukvarja s predlogi, ker bo to imelo več zanimanja, ako lahko eno reče pri poslovanju podružnice, kakor pa če bi ne imelo nobene besede.

Za tajnico si navadno izberemo kako aktivno članico, ki zna dobro čitati in pisati ter ima čas, da se lahko posveti delu podružnice.

Blagajničarka je navadno resna in molčeča ženska. (Vsaj jaz sem še vedno take videla.) Modro se drži ko šteje denar, možato daje svoja poročila. Njena beseda največ zaleže takrat ko poroča, koliko ima podružnica premoženja. Po svojih močeh pomaga ostalemu odboru in je vedno na razpolago dati pojasnila kaki radovedni članici, kot, koliko imamo denarja, kje je naložen, ali je varen, in še sto in sto takih vprašanj, kakoršne znamo ženske staviti, da s tem pokažemo svoje za- nimanje za podružnico.

Blagajničarka je po navadi kaka premožna ženska, ki je podkovana v računstvu, ter urna v štetju denarjev.

O zapisnikarici sem pisala že v prvem članku.

Nadzornice sem tudi že omenila. Danes naj opozorim še to, da sem opazila pri nekaterih po- družnicah samo dve nadzornici, kar pa, ni prav. Pravila zahtevajo tri nadzornice, in tri morajo biti. Zakaj ravno tri? V slučaju da pride do kakega nesporazuma med nadzornicami, recimo pri pre- gledovanju knjig ali kje drugje, je za trditev tre- ba večine. Ako so tri odbornice, bodo gotove dve glasovale tako in ena drugače. Imate toraj veči- no. Pri dveh odbornicah pa večine ne more biti. Beseda ena je ravno toliko vredna kot zatrdilo druge. Potrebne so toraj tri nadzornice.

Za nadzornice izvolimo članice, ki se vsaj ne- koliko na knjigovodstvo razumejo.

(Dalje prihodnjič.)

Po ženskem svetu.

GROBOVI TULIJO. . . — Nikdar nisi čul njenega imena kadar so volili najslavnejše med slavnimi ameriški- mi ženskami; in vendar je ni ženske, ki bi imela tako bogato karijero kot ravno Miss Elisabeth Marbury, ki je umrla v mestu New York, dne 22. januarja 1933.

Ni je ženske, ki bi bila vzbujala več pozornosti na zadnjih dveh demokratič- nih konvencijah kot "Miss Bessie". Ča- sopisje jo je omenjalo zaradi njene te- lesne teže, zaradi njenega bogatega humorja, in zaradi njene zvestobe do poraženega predsedniškega kandidata Alfreda A. Smith. Poleg tega je bila znana zaradi svojega nastopa proti pro- hibiciji in zaradi svojega dolgoletnega boja za žensko politično in ekonomično neodvisnost na strani bojevitih sufra- getk. Pesniki, pisatelji in dramatik na obeh kontinentih so jo poznali kot naj-

boljšo poznavalko angleške literature in kot mater revnih in nadarjenih talentov.

Miss Marbury je bila rojena l. 1856 v mestu New York. Imela je dobre šole in je veliko potovala v svojem življe- nju. Pot med Ameriko in Evropo je premerila sedemdesetkrat. Večinoma njenih potov je bilo napravljenih v in- teresu drugih. Večina sedanjih vodite- ljev v literaturi, in talentov na angle- škinih odrih, dolguje njej svoj nastop v javnosti. Zaradi svojega dela za dobro- bit vojaštva je bila odlikovana od Bel- gijscev in Francozov. Zadnja njena pot na Francosko je bila k armadi, ki je okupirala ruhrski okraj v Nemčiji. Po vojni je ohromela, toda to je ni držalo doma. Presedala je doma v nplašč za to napravljenem stolu, in za potovanja je imela poseben, za njo napravljen, vo-

ziček. Do zadnjega jo ni zapustila nje- na šaljivost in dovtipnost. Dosegla je 76 let starosti.

Zanimivo iz življenja tako živahne in nadarjene ženske je to, da je vedno povdarjala, odkar je zapustila sufraget- ke, da je njeno življenje brez pomena, ker je izgubila svoj življenjski poklic kot ženska. Njene lastne besede bodo po- vedale najboljše, kaj je imela v svojih mislih: "Le one ženske so dosegle vspeh, ki so poročene, imajo otroke in svoj dom. Še nikdar nisem videla srečne ženske, ki bi se mogla ponašati z drugim kot s srečnim zakonskim življe- njem in s tem, da je prinesla na svet in vzgojila otroke. Po domače povedano, materinstvo je za žensko najpomembnej- ša karijera, ker je Bog-stvarnik tako od- ločil."

KDOR NE DELA NAJ TUDI NE JE! — Tako je določila po končani petletki ruska boljševiška vlada. Zadnji mesec je stopil v veljavo zakon, da nobena ženska pod 56. letom starosti, ki ni zaposlena v industriji, ne bo več prejemala ne kruha ne sladkorja. To je do sedaj najhujši udarec družini, ker bo na ta način ženska prisiljena zapustiti dom in iti po svetu s trebuhom za kruhom. Po zadnjem štetju l. 1931 je bilo v mestu Moskvi okoli 100.000 žensk, ki so naznanile svoje opravilo kot hišno gospodinjstvo. Novi zakon bo pregnal iz mesta več kot polovico žena in mater, ki so skrbele za svoje družine. Zakon se tiče vseh telesno zdravih žensk, ki se ne smatrajo za socialno potrebne v mestih. Seveda, če se bo postopalo strogo in po pravici, tudi žene višjih uradnikov ne bodo izvzete iz te kategorije.

Vsaka sila vsebuje v sebi tudi protisilo, ki prej ali slej zdrobi moč sila. Dom je naravna ustanova, in vlada, ki ruje proti domu, ruje sama proti sebi. Bodočnost bo povedala, koliko boljševiških eksperimentov bo uspelo. Gotovo je pa, da razbitje doma ne bodo mogli šteti med vspehe.

ŽENSKES V ZAKONODAJI. — National League of Women Voters je končno izdala natančen rezultat zadnjih volitev. Po zadnjem izkazu pred dvema letoma je bilo v 39 državah 146 žensk, ki so zastopale svoje volilce v zakonodajah. Zadnje volitve so pokazale, da se je število držav, v katerih so volilci zaupali svojo usodo ženskam, skrčilo na 33. Izvoljenih je bilo letos manjše število žensk kot poprej; samo 131. Med temi jih spada 65 k demokratični stranki, 58 k republikanski, 1 k socialistični; 3 so brez barve in 4 se

bile izvoljene skupno od demokratov in republikancev. Med temi bo dvanajst senatorjev po državnih zbornicah.

V 73. zasedanju kongresa v Washingtonu bo šeststo žensk. V senatu bo samevala Mrs. Hattie Carraway, prva ženska, ki je bila sploh kdaj izvoljena za tako mesto. V zbornici zastopnikov jih bo petero; tri demokratinje in dve republikanki. Najvišja čast v državi je seveda zopet doletela, kot smo že poročali, nepremagljivo Miriam (Ma) Ferguson. Ona je sedaj že v drugič odnesla venec zmage iz volilnega bojnega polja. Pričakuje se tudi, da Rooseveltov kabinet ne bo brez ženskega zastopstva. Seveda, to zadnje mesto je za enkrat še samo ponižna želja.

V Severni Dakoti zavzema mesto govornika v zastopniški zbornici Mrs. Minnie D. Cargi, žena malomestnega bankirja. Po prepričanju je republikanka in zastopa svoje volilce že deset let v legislaturi. To je prvi slučaj v zgodovini Zedinjenih držav, da je kaka ženska dosegla tako čast.

Veliko se pričakuje od Mrs. Virginia Jenkins, zastopnice v Kongresu. Ona je veleposestnica iz Indiane. Kakor hitro je bila izvoljena, se je napotila v Washington. Dasiravno se njena služba ne začne pred 4. dnem meseca marca, je ne pogrešajo pri nobenem zasedanju Kongresa že sedaj. Pravi, da se hoče naučiti poprej zakaj se gre, predno bo stopila uradno med zakonodajalce Zedinjenih držav.

ZNAMENJA ČASA. — Leto 1924 bo šlo v zgodovino Zedinjenih držav kot začetek nove dobe za amerikanizacijo, in obenem začetek umiranja narodnih skupin, ki so tvorile otoke na kontinentu angleško govorečega morja. Kvota je bil tisti jez ki ima prej ali slej iz-

sušiti vsa narodnostna jezera v Ameriki. Na prizadevanje zavoda Rockefeller Foundation je kongres določil število naseljencev na leto samo na 35.000, namesto na 700.000, kot je bila navada poprej. Poleg tega se je kvota uredila tako, da se je delala razlika v prid severoevropskih narodov.

Tujezemske časopise je bilo prvo, ki je začutilo udarec. Število naročnikov se je manjšalo od leta do leta. Depresija je snedla oglase. Kar je še najhujše, pravi Heinrich Bartel, urednik nemškega časopisa "Vorwaerts", katerega je ustanovil Victor Berger, je to, da so prišli do prepričanja oni, ki so advertizirali, da tujezemske časopise ni več ključ, ki je popreje odpiral vrata tujerodnih naseljencev. Oglasi so bili življenski tok za časopise. Internacijskonal, katero je vedno pridigoval socializem, je končno tudi spreobrnila s druge same, kot priznava pokojni socialistični "Vorwaerts" v svojem predsmrtnem članku: "Tisti čitatelji, ki dolgujejo dve leti ali več na naročnini, naj nikar ne povprašujejo, kaj je povzročilo smrt. Mlajšemu rodu, in celo onemu, ki je prišel šele zadnja leta v Ameriko, ni pri srcu nemško časopisje. Kdor zna le količkaj angleškega jezika, se odtujuje nemščini."

Zadnji mesec je zaprlo svoja vrata več tujezemskih časopisov, ki so igrali vazo vlogo med naseljenci v Ameriki. Najbolj pomemben in najstarejši nemški časopis, dnevnik "Freie Zeitung", je ustavil svoje poslovanje. Par dni pozneje se je poslovil "Vorwaerts" v Milwaukee. Nad 100 let stari francoski dnevnik "Courrier des Etats Unis", ki je izhajal v Buffalo, N. Y. in nad štidesetletni poljski "Rekord-Uniata" sta tudi naznanila, da ne moreta več izhajati.

NOVE ČLANICE V JANUARJU 1933

Podr.: Ime nove članice:	Ime agitatorice:	Podr.: Ime nove članice:	Ime agitatorice:
3 Rafaela Jersin	Margaret Mehle	Katherine Golinar	Theresa Zdesar
Angela Skerjanc	Frances Verbie	Mary Zelko	Odbornice
12 Helen Kmetez	Mary Cmur	Pauline Hamovec	Jennie Grdina
Angela Brence	Frances Halozan	Mary Blatnik	Mary Blatnik
13 Josephine Golobic	Polda Rauh	Emilia Braje	Mary Janchar
Mary Kambich	" "	Katherine Brula	" "
14 Anna Perko	Anna Slopko	Anna Vesel	" "
15 Marie Bredec	Anna Grozdanic	Josephine Bilthaver	Mary Spehar
Pauline Godec	" "	Mary Jaksha	" "
Frances Gucanac	" "	Mary Koccar	" "
Theresa Jeric	Apolonija Kic	Ivana Kristov	Frances Becaj
16 Anna Budimlic	Agnes Mahovlic	Frances Henikman	Margaret Poznich
Margaret Jakse	" "	Barbara Major	" "
17 Bashel Anna	Nellie Tratar	Marie J. Mandel	" "
18 Milka Stefancic	Josephine Gorjup	Agnes Podriznik	Gertrude Delopst
19 Jennie Zeitz	Mary Garantini	Anna Srnovrsnik	" "
20 Theresa Gosack	Margaret Jurejevich	Fannie Cerar	Mary Mlinar
Frances Kerne	Mary Panian	Ivanka Desnikar	" "
Julia Tomac	" "	Cecilia Dvornik	" "
Catherine Pavesich	" "	Agnes Podriznik	" "
21 Anna Augustine	Theresa Zupancic	Elizabeth Spraitz	" "
Theresa Kozuh	" "	Anne Wattawa	" "
Mary Ponikvar	Mary Hosta	Fannie Gnader	Helen Zunter
23 Margaret Debelc	Josephine Bolka	Louise Bizal	Frances Ambrozic
Anna Rowe	" "	Andy Bukovich	" "
26 Josephine Janezic	Mary Golobic	Mary Minerich	" "
Alojzija Mali	" "	Anna Perhaj	" "
32 Josephine Jones	Mary Walter	Mary Pocernich	" "
Anna Nose	" "	Mary Rabuze	" "
Justina Stopar	" "	Jennie Ulle	Jennie Intihar
Mary Wenzel	" "	Josephine Zakrajsek	Josephine Seelye
Veronica Zagar	" "		

VSEGA SKUPAJ 63 NOVIH.

URADNA POROČILA

Poročilo glavne predsednice.

Kakor ste iz zapisnika razvidele, so glavne odbornice zbrane na zadnji letni seji določile prost asessment za vse novopristopile članice, ki pristopijo meseca marca ali aprila. S tem želi organizacija pomagati podružnicam, da bodo lažje pridobile nove članice tekom sedanje kampanje. Kar bi jaz želela od te kampanje je to, da bi se povsod potrudile za mladimi članicami. S tem pa ne mislim reči, da nam starejše niso dobrodošle. O, ne. Vendar, pameten je tisti gospodar, ki gleda in računa za bodočnost. To storiti mora tudi vsaka organizacija, kateri je kaj do obstanke. Bodočnosti namreč ni v nas, ki smo prekoračili že štirideseto leto, ampak v mladini, ki dorašča. Ako želimo, da naše delo ne bo zastoj, da bo naša organizacija še živel ko nas več ne bo, potem se potrudimo za mladimi članicami, da jih bomo pridvile v delu, katerega opravljamo sedaj me, ter da jih pri- krojimo primerno našim potrebam, da bodo lahko prevzele naša mesta in jih upravljale, kot me želimo, da bodo upravljane. Da bo več zanimanja v tem oziru, bom jaz iz svojega podarila pet dolarjev tisti članici, ki bo največ mladine pri-

K RAZMOTRIVANJU.

Dolžnost vsake glavne uradnice, ki ima vpogled v razvoj in delovanje organizacije, je, da pred konvencijo poda svoje nasvete glede premembe pravil. V tem smislu pišem te vrstice.

Vsaka konvencija nekoliko pravila spremeni. Kolikor so meni znane naše razmere, ne mislim, da bo prihodnja konvencija odredila kake drastične spremembe; seveda bo treba tu in tam nekaj spremeniti ali dodati, v kolikor to zahteva narastek organizacije, in v kolikor so se razmere od zadnje konvencije sem spremenile. Po večini pa so naša pravila, kot so bila na zadnji konvenciji sprejeta, še precej dobra in prilično odgovarjajo našemu poslovanju. Prišla pa bo na razpravo ena točka, ki bo, mislim ena najvažnejših na konvenciji in to bo plačevanje asesment in doklade; dobro bo, da se o tem pred konvencijo pomenimo.

Asesment. — Vsak mesec plačamo 25c in vsakega julija bi morale plačati 50c doklade, pa namesto tega plačamo samo 25c in še tega ne vse članice. Vsako leto je več izgovorov, tako da čez par let že nobeni ne bo treba plačati, ker bo vsaka imela svoj "urzech". Na zadnji konvenciji je večina delegatij glasovala za doklado, ker so mislile, da je to boljše kot zvišati asesment. Ako bi bila konvencija odredila obvezno doklado, bi še šlo; kot je sedaj, pa absolutno ne more iti. Doklada se vleče po celo leto kot glista. Ena članica plača, druga ne; vsaka ima svoj izgovor. Ako pa doklado razpiše kaka druga organizacija, in to ne po 25c, ampak po 50c in po dolarjih, tam pa nobeden izgovor nič ne izda. Plačati se mora. Moj nasvet v tem oziru bi bil, naj prihodnja konvencija odredi imi obvezno doklado, to je, da mora vsaka članica meseca julija plačati doklado, ter da se asesment ne bo vzelo drugače, kot da je priložena tudi doklada. — ali pa naj konvencija doklado popolnoma ukine in najde kakšno druga pota, po katerih bi se prišlo do boljših rezultatov. Da moramo nekaj prispevati za naše glasilo, se razume. Ko je bila organizacija ustanovljena, je bil ases-

ment odrejen na 25c brez glasila. Ko smo začele list izdajati, so ga članice do zadnje konvencije dobivale brezplačno. Na konvenciji se je potem odredilo 50c doklade kot nekaj sklad za pomoč glasilu. Kar so od vseh strani prihajale pritožbe, da članice radi slabih časov ne zmorejo 50c doklade, je glavni odbor to znižal na 25c, in še to je težko dobiti; to vedo naše tajnice najboljše. Ko bi se glasilo ukinito, bi to pomenilo korak nazaj, in do tega pač ne sme priti. Torej sestre, strnite svoje bistro glave in najдите pot za ugodno rešitev tega vprašanja.

Plačevanje pogrebnih stroškov. — Večkrat slišim kako članico, ki se prav pohvalno izrazi o naši blagajni in še zraven pristavi: "Zakaj doklada? Saj imamo tisočake!" — Tako govori članica, ki misli samo na danes, na jutri pa ne več. Res je, naša blagajna še vedno povoljno napreduje; kako dolgo bo, se ne ve. Naše članstvo je po večini že v zreli starosti; vedno več bo smrtnih slučajev. Vzemimo statistiko zadnjih dveh let. V letu 1931 smo izplačale \$1550.00 za pogrebne stroške, v letu 1932 pa že \$3800.00. Skoro potrojeno. Kdo nam garantira, da letos ne bomo morale plačati še več kot smo lansko leto, in potem vsako leto več. K nam prihajajo članice brez zdravniške preiskave. V pravih se zahteva, da pristopijo samo zdrave članice; mrtvaški listi pa izkazujejo drugače. Umre članica na raku, za boleznijo na jetrih ali ledvicah; članica Zveze je bila dve leti, in vendar vsak ve, da take bolezni trajajo dalje kot dve leti. Pristopila je bolana, in po dveh letih je Zveza morala plačati \$100.00 za njene pogrebne stroške.

Dolžnost glavnih uradnic in tudi vsake posamezne članice je, da gleda na solidno podlago naši organizaciji. Solidna podlaga pa je razmeroma močna blagajna, in to varovati je vsake članice dolžnost. Z ozirom na to sem napisala vrstice o izplačevanju pogrebnih stroškov, da bo članstvo na jasnem in bo lažje razmotrivalo na svojih sejah o tvarini za prihodnjo konvencijo.

Marie Prislend.

Pismo gl. tajnice in urednice.

Odkar je bila v februarški številki Zarje priobčena odpo- ved našega duhovnega nadzornika, mi ta zadeva ne gre iz glave. Kot članica SZZ, imam isto pravico povedati svoje mnenje v Zarji o zadevah, ki se tičejo Zveze, kakor vsaka druga sestra; kot tajnici in urednici mi morajo biti naše sedanje razmere in potrebe še bolj znane. Naslednje vrstice naj opišejo zadevo duhovnega nadzorništva pri Zvezi, kakor in v kolikor je iz mojega stališča mogoče to storiti.

Ali nam je sploh potreben duhovni nadzornik?

Prej ne moremo odgovoriti, dokler ne doženemo, kaj je pravzaprav naša organizacija, ali kaj bi rada bila, in zakaj je bila poklicana v življenje. Kot navadna zavarovalna orga- nizacija ni bila potrebna, ker imamo že zadosti katoliških in proti-katoliških, kakor tudi več ali manj nevtrálnih. Zveza je samo deloma podporna organizacija. Nimamo zavaroval- ninske lestvice, ne potrebujemo zdravnika pri sprejemu nov- vih članic, za nobeno članico Zveza ne izplača več kakor

\$100, vse plačujejo isti asesment, v katerem je začasno napol vključena tudi naročnina na Zarjo, to je 25c za mesec in malenkostni izredni prispevek na leto, če ga je vredno sploh omenjati. Glasom našega čarterja je Zveza v glavnem kul- turna, to je izobraževalna, podučevalna organizacija. Z ozi- rom na svoja pravila pa tudi ni samo splošno kulturna orga- nizacija, temveč naj širi med slovenskimi izseljenkami po- trebno izobrazbo v luči katoliške vere. To je toraj jedro: SZZ je deloma dobrodela in podporna organizacija, v glav- nem pa je katoliška izobraževalna organizacija. Če ni tako prav, potem pač nisem nikoli prav razumela namena in ciljev naše Zveze, in sem storila veliko pomoto, da sem sploh kdaj prevzela službo glavne tajnice in urednice.

Za nadzorovanje bizniškega dela pri Zvezi bi duhovni nadzornik morda ne bil neobhodno potreben. Vsaka sosa- stra vidi vsak mesec sproti podrobna finančna poročila v Zarji, kar drugod ne delajo. Dvakrat na leto pridejo nad-

zornice in pregledajo vse knjige in račune in objavijo svoje poročilo. Denar investira del gl. odbora kar najbolj skrbno ve in zna v danih razmerah. Toda če bi nadzorovanje gospodarskega opravila pri Zvezi tudi ne potrebovalo duhovnega nadzornika, vsekakor nam tako nadzorstvo ne škodi, in nas nikjer ne ovira, temveč nam samo koristi. Ne morem si misliti bolj zanesljivega spričevala, kakor če duhovnik poroča: "Vse sem videl in pregledal; vse je tako kot treba."

Če nam pri gospodarskem delu v Zvezi duhovno nadzorstvo ni neobhodno potrebno, pač pa zaželjeno, nam je duhovno nadzorstvo skrajno potrebno pri glavnem opravilu Zveze: kulturnem delu. Kdo naj nas uči in naprej izobražuje? Tisti, ki je za to poklican in izšolan. Če slepec slepca vodi, ne moreta drugače napredovati kakor tako, da prej ali slej oba v jamo padeta. Toda ni treba tega razumeti narobe. Gotov del izobraževalnega dela med seboj lahko vršimo same, oziroma pač moramo vršiti same kakor najbolj vemo in znamo. Ena taka zadeva je na pr. ameriško državljanstvo. V škodo je Slovenki, ki hoče ostati tukaj, pa se ne pobriga za državljanski papir. Povsod imamo članice, ki so več ali manj v stiku s političnim delom; podružnice bodo pač imele na skrbi, da v tem oziru ne bo nič zamujenega. Med seboj si lahko pomagamo z različnimi kuhinjskimi recepti, ki smo jih same preizkusile. (Kadar bodo dopisovalke enostavno začele prepisovati iz kuhinjskih knjig, bo zanimanje za ta del našega izobraževalnega dela začelo hitro hirati). Nekatere sestre se razumejo izredno na šivanje, modo, obleko, zunanost, ženska ročna dela, zdravstvo; s tem svojim znanjem lahko marsikaj naučijo še nas druge. Druge zopet imajo skušnje kot voditeljice ljudi, voditeljice različnih društev, kar je tudi svoje vrste znanje in umetnost, in to tem večja, čim večja je odgovornost. Srečne smo, da imamo našo Mrs. Prislund, ki kot rojena voditeljica in skrajno izkušena v tem poslu, nima para med ameriški Slovenkami; to ji mora vsak priznati, pa naj bo njen osebni prijatelj ali pa ne; ko bi nje ne bilo, bi tudi Zveze ne bilo in Zarje tudi ne. Prava šola v družabnosti, požrtvovalnosti in vnemi za naš splošni napredek so tiste sestre, ki store vse mogoče, da drže skupaj članice v svojem okrožju. Enaka šola v zavednosti in marljivosti pa one sestre, ki študirajo noč in dan, kje in kako bi še kako novo članico pridobile. Mnogo naprej se pa že ne da naštevati. Če hočemo, da bi vsaka podružnica imela svoj dramatični odsek, že ne bo šlo zaenkrat, ker skoraj gotovo ni povsod za to zmogljive voditeljice. Če bi hotele iti še naprej in zbuditi v življenje literarne, znanstvene in umetniške krožke bi se še bolj opekle, ker nam dozdnevno celo v naših največjih središčih primanjkuje za to primerne vodstva. V spisovanju jih je veliko precej spretnih, toda koliko je takih ki vedo toliko, da bi bili njihovi prispevki zreli za javnost brez vsake uredniške pomoči?

Kakor vidite, se v marsičem res lahko same izpopolnjujemo med seboj in učimo ena od druge, četudi vse to ne gre posebno daleč. Toda predno smo še boljše kuharice, bolj izurjene govornice, še bolj izbrano opravljene, še bolj oglašene v družbi in tako naprej, kar je vse koristno ni potrebno, pred vsem tem smo nekaj kar je še bolj važno in pride še prej na vrsto — **ljudje**. Bili so časi, po nekod so še, ko ženske niso bile ljudje, oziroma niso bile prištevane med ljudi. Pri nas so. Morda smo celo jako dobri ljudje. Nihče pa ni tako dober človek, da bi ne hotel postati še boljši. In učiti nas, kako postajati še boljši ljudje, je naloga, ki je drug ne zna in ne more uspešno upravljati za celo organizacijo kot duhovnik. Edino on ima za seboj potrebne šole, in je poklican, da nas opozarja na moralne zmote časa in nam kaže, kaj je prav, kaj ni prav, kaj je dobro in kaj je slabo. Edino njega smo pripravljene poslušati, kakšne so dolžnosti in pota praktične katoličanke. Če je naša Zveza tudi katoliška kulturna organizacija, moramo biti pod pokroviteljstvom in duhovnem vodstvom duhovnika; drugega izhoda ni. Duhovni nadzornik nam je prav tako potreben v Zvezi, kakor nam je zrak potreben za življenje. Tudi na splošno je potrebno, da imamo pri vodstvu vsaj eno osebo z akademsko izobrazbo.

Ali nam je naš dosedanji duhovni nadzornik potreben?

To vprašanje je ravno tako prozorno, kot je bilo prejšnje. Ni nadzornik samo po imenu, temveč vzame to delo z vso resnobo. Posvetil se je študiju, kaj je potrebno in koristno za slovensko ženo v Ameriki, posebno ono, ki je organizirana v SZZ. Navodila, ki nam jih daje, niso le zmetana skupaj, da je prostor napolnjen, temveč so sad bogate izkušnje, skrbnega čitanja in študiranja, dolgega premišljevanja in fine razsodnosti. Pozna vse naše slabe in dobre strani. Cela Zveza mu je kakor abecednik. Sam je živel skozi naše

težave, naše prizadevanje in izredni dosedanji uspeh. Veliko svojega časa je posvetil Zvezi, kakor tudi naši Zarji. Da se naša organizacija še ni razbila in razdelila, (kar je naravnost čudež, če vpoštevamo, da je ženska organizacija in da se Slovenci sploh tako radi delimo) je v prav veliki meri njegova zasluga. Da čimdalje bolj raste njen ugled, da naš list postaja čim dalje bolj važen in bolj potreben v vsaki slovenski hiši, se imamo v glavnem zahvaliti njemu. Za naš dobrobit se zanima prav tako, kakor bi bile me vse njegove sestre ali pa hčere. Taki duhovni nadzorniki ne rastejo na vsaki tepki. Prejšnje čase je bil 16 let župnik na enem mestu, sedaj pa ni privezan na nobeno faro, temveč je zaposlen kot duhovnik v veliki bolnišnici. On Zveze ne potrebuje, pač pa me potrebujemo njegovega dela, na kar potem vse drugo lahko zidamo. Zveza brez njega se mi vidi kakor oseba brez glave, brez srca, brez pljuč ali kakor že hočete. Sedaj pa pride pismo, da se s prvim dnem prihodnje konvencije poslavlja od nas. Me pa gledamo z odprtimi usti, kaj naj vse to pomeni, in ne vemo, ali bo prav, če rečemo kaj, ali se naj ugriznemo v jezik.

Silno slabo spričevalo bo za nas, če bomo tihi. Raje poskrbimo, da ustvarimo na konvenciji take razmere, da bo Rev. A. Schifferer še z naprej hotel prevzeti nadzorstvo. Njegovi razlogi za odpoved seveda niso zviti iz trte, ker vemo, da je s svojim rednim delom zelo zaposlen in mu zdravje prav pogosto in občutno nagaja; bomo pa malo bolj na to pazili, da ga ne razburjamo z brezpomembnimi tožbami. Tudi pri prispevkih za Zarjo se mu ni treba tako truditi, brez ozira ali je zdrav ali bolan, kakor je to delal do sedaj. Storit moramo pa še nekaj drugega, kar bom razjasnila v naslednjem.

Mesto duhovnega nadzornika je rodila potreba. Naj navedem besede Rev. Schiffererja samega iz zapisnika seje gl. odbora SZZ. 19. jan. 1931: "Pred šestimi meseci sem bil naprošen od gl. odbora SZZ., da prevzamem duhovno nadzorstvo. Po željah zadnje konvencije se mi je naložila dvojna naloga: pregledati in presoditi na kakšnem verskem stališču stoji organizacija, in nadzirati uradno glasilo Zarja." Po domače povedano, postavljen je bil zato, da na eni strani piše članke za Zarjo, na drugi strani pa pomaga izvleči Zvezo iz šmira, v katerega je v tistem času zagazila, ko je že zgledalo, da se je prijemlje jetika. Kako se je takrat razumelo to njegovo nadzorstvo ne vem, ker vidim iz njegove izjave v januarski Zarji 1931, da je uradnica Zarje dala na glasovanje prosvetnemu odseku, ali se naj njegovo poročilo za decembersko Zarjo 1930 priobči ali ne. Kakor je sam pozneje pisal v Zarji, so ga imeli pri Zvezi takrat za muho, ki se lahko pihne v stran, kakor hitro postane komu nadležna. Vse to kaže, da so morale vladati takrat precej kanibalske razmere, ki se nam danes zdijo docela neverjetne in nemogoče. Tudi se ni nihče spomnil, da bi vsaj eno vrstico vtaknil v pravila o pravicah in dolžnostih duhovnega nadzornika. Najbrž je bilo že prepozno in se je odložilo za prihodnjo konvencijo. Vsi smo mislili le na to, kako Zvezo čim prej zopet spraviti na noge, pred vsem pa Rev. Schifferer sam. Prihodnja konvencija bo morala storiti več. Najbolj naravno bi bilo, da bi Rev. Schifferer, ki že domalega tri leta opravlja pri Zvezi posel duhovnega nadzornika in pozna naše razmere, sam sestavil tozadevni dostavek sedanjim pravilom. Vsekakor bi bilo vse na glavo postavljeno, in bi bilo čudno spričevalo o naši izobrazbi, razsodnosti in iskrenosti, ko bi imele duhovnega nadzornika, ki bi pa ne imel nobene besede, pač pa bi imele me vse pravico njega nadzirati in kritizirati. Posnemajmo in učimo se od velike ameriške katoliške ženske organizacije "National Council of Catholic Women", kjer je tudi naša Zvezica včlanjena. Smo lahko brez skrbi, da bi naš dosedanji duhovni nadzornik od nas zahteval kaj neprimerne, ali Zvezi in posameznim članicam škodljivega.

Vas, pa, Rev. Father Schifferer, prosim, da preključite svojo odpoved, in nadaljujete delo, ki ste ga tako zvesto in uspešno vršili ves ta čas. Zveza ameriških Slovencev Vas je krvavo potrebovala ta leta in Vas bo prav tako ali pa še bolj potrebovala z naprej. Če je le človeško mogoče, ostanite. Sami veste, da smo šele v začetku razvoja, in da bo sčasoma pri nas še marsikaj izboljšano, kar je danes še pomanjkljivo. Res govorim samo v svojem imenu, čutim pa, da govorim iz srca naše predsednice kakor tudi ostalega glavnega odbora in vsake posamezne članice naše organizacije.

Vrgla sem na papir, kar sem premišljevala cel mesec. Slutim, da ste vse premišljevale isto. Ne ostati samo pri premišljevanju in ne čakajte. Storite svoje, drage sestre, v dopisih, na sejah in na konvenciji.

Josephine Račič.

FINANČNO POROČILO S.Ž.Z. ZA MESEC JANUAR 1933.

DOHODKI:

Št.	Podružnica	Mesečnina	Pristopnina	Doklada	Razno	Zarja	Skupaj	Št. članic
1.	Sheboygan, Wis.	\$ 16.20	\$ —	\$ —	\$ —	\$10.80	\$27.00	108
2.	Chicago, Ill.	17.70	—	.50	—	11.80	30.00	118
3.	Pueblo, Colo.	21.60	1.50	—	—	14.40	37.50	120
4.	Oregon City, Ore.	4.35	—	.75	—	2.90	8.00	29
5.	Indianapolis, Ind.	8.85	—	—	—	5.90	14.75	59
6.	Barberton, Ohio	14.70	—	—	—	9.80	24.50	98
7.	Forest City, Pa.	8.70	—	—	—	5.80	14.50	58
8.	Steelton, Pa.	7.65	—	—	—	5.10	12.75	51
9.	Detroit, Mich.	9.15	—	—	—	6.10	15.25	61
10.	Collinwood, Ohio	51.45	—	.75	.50	34.30	87.00	338
11.	Eveleth, Minn.	11.25	—	—	—	7.50	18.75	75
12.	Milwaukee, Wis.	31.35	1.50	—	—	20.90	53.75	209
13.	San Francisco, Calif.	15.45	1.50	—	—	10.30	27.25	103
14.	Nottingham, Ohio	36.60	.75	—	.75	24.40	62.50	244
15.	Newburg, Ohio	12.45	3.00	1.50	—	8.30	25.25	117
16.	So. Chicago, Ill.	11.85	1.50	—	—	7.90	21.25	77
17.	West Allis, Wis.	27.45	.75	—	—	18.30	46.50	183
18.	Cleveland, Ohio	7.35	.75	.50	—	4.90	13.50	45
19.	Eveleth, Minn.	30.15	.75	—	—	20.10	51.00	202
20.	Joliet, Ill.	34.95	3.00	4.00	—	23.30	65.25	232
21.	Cleveland, Ohio	9.00	2.25	—	—	6.00	17.25	60
22.	Bradley, Ill.	2.70	—	—	—	1.80	4.50	18
23.	Ely, Minn.	23.85	1.50	—	—	15.90	41.25	159
24.	La Salle, Ill.	9.00	—	—	—	6.00	15.00	60
25.	Cleveland, Ohio	80.40	—	1.25	—	53.60	135.25	537
26.	Pittsburgh, Pa.	15.90	1.50	.75	—	10.60	28.75	105
27.	North Braddock, Pa.	6.60	—	—	—	4.40	11.00	44
28.	Calumet, Mich.	10.05	—	—	—	6.70	16.75	67
29.	Broundale, Pa.	2.85	—	—	.50	1.90	5.25	19
30.	Aurora, Ill.	1.95	—	—	—	1.30	3.25	13
31.	Gilbert, Minn.	9.00	—	—	—	6.00	15.00	60
32.	Euclid, Ohio	13.65	6.00	—	—	9.10	28.75	87
33.	New Duluth, Minn.	4.35	5.25	—	—	2.90	12.50	29
34.	Soudan, Minn.	2.70	—	—	—	1.80	4.50	18
35.	Aurora, Minn.	2.10	—	—	—	1.40	3.50	14
36.	McKinley, Minn.	7.50	—	—	—	5.00	12.50	50
37.	Greaney, Minn.	3.15	—	1.00	—	2.10	6.25	21
38.	Chisholm, Minn.	19.05	—	—	—	12.70	31.75	127
39.	B'wabik, Minn.	3.30	—	—	—	2.20	5.50	22
40.	Lorain, Ohio	4.20	—	—	—	2.80	7.00	28
41.	Cleveland, Ohio	32.25	3.00	—	—	21.50	56.75	215
42.	Manle Heights, Ohio	4.80	—	—	—	3.20	8.00	32
43.	Milwaukee, Wis.	10.05	6.75	—	—	6.70	23.50	67
44.	Valley, Wash. (za dec. 1932)	1.05	—	—	—	.70	1.75	7
45.	Portland, Ore.	3.15	—	—	—	2.10	5.25	21
46.	St. Louis, Mo.	3.30	—	—	—	2.20	5.50	22
47.	Garfield Hgts., Ohio	14.40	—	—	—	9.60	24.00	96
48.	Buhl, Minn.	3.15	4.50	—	—	2.10	9.75	21
49.	Noble, Ohio	3.60	.75	—	—	2.40	6.75	24
50.	Cleveland, Ohio	7.50	.75	—	—	5.00	13.25	50
51.	Kenmore, Ohio	3.00	—	—	—	2.00	5.00	20
52.	Kitzville, Minn.	2.70	—	—	—	1.80	4.50	18
53.	Brooklyn, Ohio	2.10	—	—	—	1.40	3.50	14
54.	Warren, Ohio	2.25	—	—	—	1.50	3.75	15
		\$703.80	\$47.25	\$11.00	\$1.75	\$469.20	\$1233.00	4687
Obresti od City of Philadelphia bonda							21.25	
SKUPNI DOHODKI							\$1254.25	

STROŠKI:

Tiskarna za januarsko Zarjo in adresar	\$241.14
Manjše potrebnosti pri pošiljanju Zarje	1.50
Zavarovalnina za Zvezin inventar (eno leto za \$500)	4.70
Polletna seja gl. odbora. Vožni stroški in dnevnice in predloženi računi za izredne stroške gl. odbornic kot telefonski klici, razni uradni obiski, vožnja pri uradnih poslih, znamke. (M. Prisland, \$51.81; J. Račič \$11.25; A. Motz \$15.30; J. Erjavec \$12.15; R. Smole \$14.08; A. Novak \$45.00)	149.59
Znamke za Zarjo, pisma in zavoje	11.15
Uradni prostori	10.00
Delo pri pošiljanju januarske Zarje	2066
Uradne plače za januar (duh. nadz. \$10, gl. preds. \$25, gl. tajnica-urednica \$100)	135.00
SKUPAJ	\$573.74
Balanca 31. dec. 1932	\$29,039.10
Dohodki v januarju	1,254.25
Skupni dohodki	30,293.35
Stroški v januarju	573.74
PREOSTANEK V BLAGAJNI 31. jan. 1933	\$29,719.61

Josephine Račič, gl. tajnica.

Podružnica št. 2, Chicago, Ill. — Depresija gor ali dol, ljudje še zmiraj radi hodijo in bodo radi hodili na ples. Tam se malo zavrtje in malo nasmejejo ter pozabijo, da ni vse tako, kakor bi lahko bilo.

Javni ples, ki ga je priredila naša podružnica 29. januarja, se je obnesel zelo povoljno. Prišlo je prav veliko ljudstva, tako da je bilo treba hitro povečati prostor, ki je ponavadi odrejen za plesanje. Izgledalo je, kakor bi bili vsi skupaj ena velika družina. Tudi za grla je bilo vsega dobrega obilo na razpolago.

Prav lepo se zahvaljujemo sosestram Mrs. Yorga, Mladič, Mravla, Duller, Vreček, Glavach, Majcen, Stayer in Vogrich, ki so darovale potice, kejke, kruh, šunko, klobase, kavo in sladkor. Nadalje se zahvaljujemo Mrs. Foy, Meglin, Fabian, Glavach, Mladič, Pičman, Tomažin, Sardoch in Vreček, ki so imele na skrbi kuhinjo, baro, mize in vstopnice pri vratih. Prav lepa hvala Mr. Tomažin in Rovtar za pomoč pri bari.

Članicam je zabava tako ugajala, da bi je rade imele še več. Zato je naša blagajničarka Mrs. Tomažin poskrbela, da smo imele slično zabavo članice same zase po februarjski seji. Ker brez okrepčil ne gre, smo imele senciče, kejk, jabolčni štrudel, kavo in naše lastno vino. Vse je plesalo ob glasovih harmonike. Ples z metlo je vsem najbolj ugajal. Mrs. Račič je lansko leto obljubila iz svojega \$10 tisti članici naše podružnice, ki pridobi za celo leto 1932 največ novih. To nagrado je sedaj prejela Mrs. Tomažin, toda je ni porabila zase, temveč je hotela s tem pripraviti našim članicam malo veselja in zabave in je krila stroške za to našo privatno veselico. Prav lepa hvala ji.

Prihodnja seja bo 2. marca ob 7:30 zvečer v Cerkveni dvorani. Prosim, da pridete vse. — **Ann Kenig**, tajnica.

Št. 5, Indianapolis, Ind. — Drage sestre, zadnjič sem vam poročala žalostna poročila o smrti moje drage mamice in o bolezni, ki so nas zadevale. Danes poročam, da so dragi oče spet okrevali od težke bolezni. Tudi jaz sem zopet pri svojem delu. Ali solnce veselja nam je še vedno zakrito in naša srca so še vedno zavita v globoko žalost. Dolžnost pa me veže, da se iskreno zahvalim članicam naše podružnice, ki so me obiskovale v moji bolezni. Srčna hvala moji sestri Mrs. Donas, ki mi je pomagala in mi stregla kot skrbna mamica svojemu otroku, čeravno je mlajša od mene. Bog Ti povrni, sestra draga. Srčna zahvala Mrs. Antoniji Bajt, ki mi je s svojimi obiski krajšala dolge ure; tega ne pozabim. Enaka zahvala tajnici Mrs. Mary Dugar in Mrs. Mary Kos, ki sta me večkrat obiskali. Srčna hvala Mrs. Hribernik, Mrs. Konečnik, Mrs. Mary Turk, Mrs. Dragan, Mrs. Žonta, Mrs. Tony Dugar, Sr., Mrs. Barbarič, Mrs. Zevnik, Mrs. Mevgar, Mrs. Gerbek, Mrs. Bla-

žič in Mrs. Kovač. Vseh imen ne morem tukaj navesti, ker ne bi rada vzela preveč prostora v Zarji; torej oprostite Obiski dobrih sester so mi bili v veliko tolažbo in pomoč, za kar vam bom vedno hvaležna. Zato priporočam, žene in dekleta, pristopite v Zvezo. Tište pa, ki ste že vpisane, nikar ne opustite te lepe naše organizacije. Kako hudo je, ako takšna ženska zboli, ki nima nobenega ženskega društva. Kako dolgočasno je siroti, ker je dan in noč sama. Kako tolažljivo pa je za bolnico, ki je članica Zveze. Kot sestrice prihajajo članice, tolažijo in pomagajo, samo da lajšajo bolezen. Sama sem se skušala. Kakšen večer, ko je bilo slabo vreme in mraz, sem si mislila, nocoj mi bo pa dolgčas; gotovo ne bo nobene prijateljice k meni. Pa kako sem se zavzela in oveselila, ko so se prikazale pri vratih ena, dve ali tri sestre in se mi prijazno smehljale. Koliko so vredne takšne dobrosrčne prijateljice, to ve le tista, ki je sama skušala. Zato, drage sestre, bodimo složne in delujmo skupno kot pridne ljubice se sestrice. Zavist naj bo nepoznana beseda med nami. Vsaka naj poskusi pridobiti vsaj eno članico in, ako le mogoče, pridite vse na prihodnjo sejo, da se bomo bolje spoznale in si bolj zaupale in da se bomo videle, koliko nas je. — **Annie Keren**.

Št. 6, Barborton, Ohio. — Igra "Domen", o kateri je bilo poročano, da je uprizorila naša podružnica, je zelo dobro izpadla in je bila polnoštevilno obiskana. Nismo pričakovale tako velike udeležbe vsled številnih prireditelj v naši naselbini. Hvaležne smo občinstvu, ki se vedno rado odzove našemu vabilu in nam s tem da novega poguma za nadaljnje delovanje v korist društev in naroda.

Lepa hvala vsem igralcem, kakor tudi učiteljici igre Mrs. Jennie Okolish za njihov trud in požrtvovalnost. Hvala tudi vsem, katere ste se rade odzvale in katere ste se same priključile ter pomagale povsod, kjer je bilo treba. Plačilo imamo vsi enako in sicer priznanje naroda, in lep dobiček v društveni blagajni.

Na zadnji mesečni seji smo imele priliko videti jako lepa ročna dela; prinesle so jih Mrs. J. Troha, Mrs. M. Mekina in Mrs. F. Smrdel. Ustanovile smo tudi šivalni oz. gospodinjski klub. Skrb za to so prevzele Mrs. Frances Smrdel, Mrs. Jennie Troha in Mrs. Frances Žagar, ki bodo gotovo tudi same kaj poročale o celi stvari.

Pred par dnevi prihiti k nam šestletna hčerka naše predsednice Mrs. A. Jennie Okolish in mi hiti pripovedovati: "Mrs. Ošaben, veste, pri nas smo pa dobili lepega malega fantka, prav res, kar pojdite ga gledat." Pa sem res šla. Iskrene častitke, Mrs. Okolish! — Pozdrav vsem. — **Frances Ošaben**, tajnica.

Št. 8, Steelton, Pa. — Vsem našim članicam naznanjam sklep naše zadnje

seje 12. januarja, da bomo odzdaj zana-prej plačale 30c na mesec. Katera članica bo dolžna več kot dva meseca, ne bo deležna daril, katera podružnica daje ob raznih prilikah. Tudi naznanjam, da je izvoljen večinoma nov odbor, kateremu kličemo: Veliko uspeha! Drage mi sestre, izbrale ste si jako delaven odbor, ki se bo zelo zanimal, kako bi napredovale v članstvu in v finančnih ozirih, to pa ne smete misliti, da bo odbor vse naredil sam. Morate tudi ve biti ob strani in pomagati v vseh ozirih. Prvo, da boste točno plačevale, drugo, da boste dohajale v polnem številu na seje, tretje, da bo sloga in mir med nami, četrto, da se boste zavedale, da je podružnica last vsake posamezne, ne samo ene. Pa boste pridno pridobivale nove članice. Pokažite, da imate vsaka vsaj eno prijateljico in pripeljite jo med nas.

Naš novi odbor je sledeči: Predsednica Barbara Zuvich, podpreds. Mary Tomec, tajn. Dorothea Dermeš, blag. Mary Spisich, zapisn. Agnes Slobodnik, nadzornice Mary Hrnjak, Theresa Pogachnik in Anna Albanese.

V imenu skupnega odbora ter vseh članic se lepo zahvalim naši sestrostri Barbari Škoda, ker nam je dala 12. januarja svojo hišo na razpolago za sejo. Lepo se ji zahvalimo tudi za vso postrežbo — **Dorothea Dermeš**, tajnica.

Št. 11, Eveleth, Minn. — Članice podružnice št. 11 nljudno vabimo na sejo, ki se vrši drugo nedeljo v mesecu marcu ob pol osmi uri zvečer. Znano vam je, da bi se rade združile s št. 19, da se nam ne nabirajo nepotrebni stroški in da lažje delujemo v korist Zveze in članstva. Na tej seji bomo tudi razpravljale o zvezinih pravilih. Katera ima kaj za dodati ali izbrisati, naj kar tukaj na seji pove, ker to je kraj za to. Nič se ne bati. Le na dan z dobrimi nasveti! Konvencija naj izve od nas članic, kaj nam ni ljubo in kaj nam je ljubo.

Ker vse članice rade čitamo Zarjo, lahko priporočamo konvenciji, naj se Zarja izpopolni in poveča s poučljivimi članki, ki se nanašajo na naš ženski spol, ker to je ženska revija. Nadaljni denar, ki bi bil zato potreben, naj bi se vzel deloma iz zvezine blagajne.

Se bom še oglašila, ker imam še mnogo za povedati. Dajte tudi druge svetovati, kar se vam zdi potrebno. — **Jennie Ozanich**.

Št. 12, Milwaukee, Wis. — Žalostno novico imam poročati. Smrt nam je vzela sestro Mrs. Karolino Kopušar, ki zapušča žalujočega moža in štiri nedorastle hčerke. Prizadeti družini izrekam v imenu podružnice najiskrenejše sožalje.

Članice prosim, naj še nadalje pridno hodijo k sejam, kakor so do sedaj, in naj si vsaka po svoji moči prizadeva, da bo šlo vedno vse gladko in bodo seje zanimive in družabne kakor so bile celih zadnjih pet let, ko ni bilo nobenega pre-

pira in nobene tožbe. Če ena kaj zakri-
vi ali če ima ena kaj proti drugi, naj
se osebno pogovori, ne pa se prepirati
in pisariti na glavni urad; vse to ni
potrebno.

Tudi prosim članice, da redno plaču-
jejo svoj mesečni asessment, ker je bilo
na naši glavni seji sklenjeno, da po-
družnica ne sme čakati več kakor dva
mesece.

In ko agitirate za nove članice, imejte
na skrbi, da pripeljete le take kandida-
tinje, ki so zavedne katoličanke, dobra
dekleta ali pa dobre žene in matere.
Upam, da boste znatno napredovale in
bomo kako nagrado dobile; čarter sedaj
že imamo, prilgle bi se nam pa Spo-
minska knjiga ali vsaj kak cekin.

Naj sklenem s tem, da priporočam
vsem, naj se naše umrle sestre Karo-
line Kopušar spominjajo v molitvi.
Gotovo je prav lepo spričevalo za naše
članice, da so v tako velikem številu
prišle k skupnim molitvam za pokojno
in se enako v obilnem številu tudi ude-
ležile pogreba. — **Marica Kopač**, pred-
sednica.

* * *

Pokojna Karolina Kopušar je bila
mlada članica. Pred 14 meseci ji je u-
mrla mati, ki je bila tudi dobra naša
članica. Karolini se je naša organizacija
posebno priljubila ravno tedaj, ko ji je
umrla mati. Tedaj se je odločila, da
bo tudi sama postala naša članica, za-
kaj videla je najlepše vrline Zveze, ko
so članice šle kropit njeno mater in
molit zanj sv. rožni venec ob krsti, v
cerkvi pa je častna straža z gorečimi
svečami izkazala njeni mamici zadnji
pozdrav, in na pokopališču so članice
položile bele nageljne na njeno krsto.
Vse to si je reva tako vzela k srcu, da
je na prvi naslednji seji pristopila k na-
ši podružnici. Bila je dobra članica in
dobra, skrbna mati. Pred smrtjo je pro-
sila svojega soproga, naj bo pokopana
zraven svojih staršev.

Draga naša sosestrica,
vse prehitro si odšla,
Pač volja božja je bila.

Hčerke male zapustila,
ki še ne razumejo,
da krije črna Te gomila.

Same revice ostale,
mamice več nimajo,
vsem v srce se smilijo.

Draga naša Karolina,
pogreša Tvoja Te družina,
sestre Te pogrešamo.

Telo Ti v hladni zemlji spava,
a duša v višavah plava,
V Bogu našla si pokoj.

Helen Presechnik.

Št. 13, San Francisco, Calif. — Pra-
vijo, da v mesecu februarju ženske naj-
manj govorijo, toda pri naši podružnici
smo že samo prve dni toliko govorile,
da bi zadostovalo za več mesecev.
Vzrok vsega tega je bil banket, ki nam
ga je obljubila sestra Mary Dajčman
kakor hitro bo naša podružnica dosegla
100 članic.

Dne 9. februarja je izpolnila svojo tri-
leta staro obljubo, ker smo pred krat-
kem res dosegle, oziroma celo preko-
račile številko 100. Povem, da takšne-
ga banketa še nisem videla; bilo nas je
navzočih več kot 200 in bilo je vsega za
vse dovolj, in to samih najboljših reči.
Povabljeni so bili tudi predsedniki dru-
gih društev, ki so imeli vsi lepo besedo
za našo podružnico in celo Zvezo.

Vse je bilo židane volje, posebno pa
naša podpredsednica Bara, ki ji je obraz
kar žarel veselja in zadovoljnosti. Ko
jo je predsednica Mrs. Slanc pozvala,
naj pove, kako je bilo ob času ustano-
vitvi podružnice, je govorila, da smo se
kar čudile. Ko se je nekdo oglašil, za-
kaj ni poprej ustanovila podružnice, da
ne bi ta imela ravno številke 13, je po-
vedala, da je namenoma čakala na to
številko. Ko so namreč Združene dr-
žave zbrale 12 držav, se jim je pridru-
žila Kalifornija kot trinajsta; ravno za-
to je tudi ona hotela to številko za ka-
lifornijsko podružnico; nadalje je šte-
vilka 13 tudi njena osebna številka od-
kar je prvič zajokala na tem puklastem
svetu. Pa Bara ni samo govorila, tem-
več je prinesla pokusit tudi svojo ro-
zoližo, ki se je kar lesketala v kozarcih.
Ali veste, kaj je rozoliža? Če ne veste
potem se niste veliko dobrega užile.
Ali je potem čudno, da za enkrat v
februarju mesecu ženske nismo naj-
manj govorile!

Iskrena hvala Mrs. Dajčman za ta
naravnost kraljevski banket, in vsem,
ki so pomagale. — **Mrs. Mary Plut**, 430
San Bruno Ave.

* * *

Prav bo, da se na tem mestu zopet
spomnimo naših dveh sovrstnic, ki sta
šli v večnost in prestali trpljenje tega
sveta. Prva je naša ljuba pokojna so-
sestra Ana Golobich. Prešlo je eno leto
30. jan. odkar je slovo dala svojim dra-
gim in nam sosestram, ki se je bomo
vedno spominjale v molitvi. Nadalje bo
prihodnji mesec (7. marca) 2 leti odkar
nam je smrt pobrala sestro Kristino
Lovšin, mojo ožjo prijateljico, katere
ne bom nikoli pozabila. Ne vemo, ke-
daj nas ista usoda zadene, vemo pa, da
tudi me ostale gotovo pridemo za Vama,
ena prej, druga slej. Naj vedno živi
med nami hvaležni spomin na Vaju, ce-
njeni sestro. — **Mrs. Agnes Marko-
vich**.

Št. 15, Newburg, Ohio. — Upajmo,
da za marčevo sejo ne bo prl nas več
tistega sibirskega mraza, ki nas je tre-
sel v februarju. Potrebno je namreč,
da pridemo vse na sejo in se tam po-
govorimo, kako potolažiti našo blagaj-
no, ki se še od sile kislo drži, ker ven
vedno gre, noter pa nikoli nič ne pride.
Druga stvar pa je naša konvencija. Se-
daj je čas, da pregledamo naša pravila,
jih malo premislamo in povemo na seji,
kaj je treba preurediti ali na novo ukre-
niti, da bodo pravila še bolj povoljna
in koristna Zvezi in članicam. Vsaka
članica ima ne samo pravico, temveč
naravnost dolžnost, da po svojih močeh
pripomore, da so naša pravila kar naj-
bolj uspešna. In čas za to ni vedno
temveč ravno sedaj pred konvencijo.
Po konvenciji bo prepozno oporekati, da
se to ali ono ni prav uredilo. Pridite to-

raj vse na prihodnjo sejo 8. marca, ker
bo posebno važna. Pri tej priliki bodo
tudi izvoljene kandidatkinje za konven-
cijo. Prosim, vpoštevajte vse to in pri-
dite vse, in prepričana sem, da seja ne
bo minila brez koristnih načrtov. —
Apolonija Kic.

Št. 17, West Allis, Wis. — Ravno ko
sem se pripravila k pisanju, da zopet po-
ročam, kako se imamo pri naši podruž-
nici, me je obvestila Miss Jennie Be-
vez, da je umrla njena mama. — Pač
žalosten in hud udarec za našo podruž-
nico, saj nam je smrt v teku dveh me-
secev vzela kar štiri članice.

Drugače se imamo pri naši podružni-
ci zelo povoljno. S kakšnim veseljem
stopimo odbornice v dvorano kadar se
vrši naša redna seja, ko vidimo pred
seboj polno navzočih članic z veselimi
obrazi. Le tako naprej, cenjene sose-
stre. S tem pokažete veliko zanimanje
za dobrobit in napredek naše podružni-
ce.

Žal nam je, da je naša dosedanja bla-
gajničarka Mrs. Mary Sorčič, ki je u-
pravljala ta urad štiri leta, sedaj odklo-
nila željo, ker je vedno zvesto ter mno-
go delala za našo podružnico, zakar se
ji lepo zahvaljujemo; obljubila nam je
pa, da nam bo še znanprej pomagala v
vsakem oziru. Na njeno mesto je bila
izvoljena Mrs. Sophie Može. Častitam.

Pretekli mesec smo imele card party;
udeležba je bila prav povoljna. Zahva-
lim se vsem našim članicam, ki ste se
tako potrudile, ter onim, ki ste darovale
nagrade, in vsem onim, ki ste kaj pri-
spevale. Ne morem vsake posebno ime-
novati, ker vas je preveč. Toraj, še
enkrat najlepša hvala vsem.

Opozarjam in prosim tiste članice,
katere že dolgujete več mesecev, da pla-
čate. Ako ni mogoče priti na sejo, pri-
dite k meni na dom, ker tajnica ne mo-
re zalagati iz lastnega žepa. Sklep seje
pravi, da počakamo vsako samo dva me-
seca; ako tretji mesec ne plača, bom
primorana vsako suspendirati. Ponovno
vas prosim, bodite točne pri plačevanju
asesmenta. Tudi se potrudimo in agiti-
rajmo za nove članice, da ne bomo zgu-
bile tisto imenitno knjigo, ki smo jo ta-
ko težko pridobile. — **Jennie Južina**,
tajnica.

Št. 20, Joliet, Ill. — Na seji 15. janua-
rja je bil umeščen odbor. Po seji smo
imele malo zabavo; udeležba članic je
bila velika. V imenu podružnice se le-
po zahvalimo našemu g. župniku Rev.
J. Plevnik za udeležbo na naši seji, ka-
kor tudi za lep govor.

Na tej seji so bile sprejete štiri nove
članice.

Naznanjamo, da bo meseca marca vo-
litev delegatinj za konvencijo. Vsaka
članica, ki ima kakšno dobro idejo, naj
pride na sejo in stavi svoj predlog. Ne
pozabite, da bo ta seja ena najbolj važ-
nih. — **Agnes Skedel**, predsednica, **An-
na Pluth**, tajnica.

Št. 21, West Park, Ohio. — "Brez
muje se čevljev ne obuje", je stari pre-
govor, in to je veljalo tudi pri naši po-
družnici. Dokler se nismo malo potru-
dile, ni bilo novih članic, zdaj na zadnji
seji pa kar deset, in to je za našo malo

naselbino že veliko število. Poleg tega pa še velika vdeležba drugih članic, po seji pa malo zabave; za to nam je sestra Mary Jurca pripravila velik in dober šarkelj. Vse je bilo tako veselo, da komaj pričakujemo prihodnje seje. Le še na delo za novimi članicami, posebno za mladimi, ker teh je veliko v naši naselbini.

Naš šivalni klub lepo napreduje. Želeti je, da bi se mu še več članic pridružilo. Ker se ne snidemo zmirom v eni in isti hiši, lahko pri meni poizveste kje je prihodnji sestanek.

Mislila sem, da bomo praznovali petletni obstoj naše podružnice brez kakšnega smrtnega slučaja med članicami, pa zgodilo se je drugače. Zgubile smo prvo članico v osebi Agnes Lunder, ki je umrla na dan svojega godu 21. januarja.

Ti, draga in nepozabljena Agnes, si prišla do konca trnjeve poti in se rešila tega trudapolnega življenja; zapustila si nas za vedno. Pogrešale smo Te na zadnji seji, med nami ni bilo več Tvoje prijaznega, smehljajočega obličja. Tvoje ljubljene oči se niso več ozirale po nas. Spremile smo Te na zadnjo pot, zapele Ti na grobu žalostinko v zadnje slovo. Spominale se Te bomo v molitvi. Kot delavčeva žena in mati velike družine si imela na tem svetu mnogo truda in težav, pa vse eno si dala svojim otrokom dobro versko vzgojo. Zapustila si jim najbogatejši zaklad: vero in ljubezen do Boga in bližnjega. Žalobog, da nisi mogla ostati pri življenju še nekaj let in uživati sad svojega truda. Bog Ti poplačaj za vse dobrote, ki si jih izkazala nam. Počivaj v miru.

V imenu cele podružnice izrekam sožalje ostali družini. — **Cecilia Brodnik**, tajnica.

Št. 23, Ely, Minn. — Naše članice so se udeležile seje 5. februarja v velikem številu. Pravzaprav se vedno rade udeležujejo sej, za kar jim gre vse priznanje. To pot so imele na skrbi pokrepčala in zabavo članice iz Chandler Location. Ker je bila ta seja zadnja pred pustom, smo že kar pričakovale nekaj posebnega, pa smo bile vseeno zelo presenečene. Najprej so nam zapele nekaj lepih pesmi, da je bilo veselje poslušati. Kmalu za tem pa zagledamo pri mizi dva starokrajška korenjaka v razgovoru. In zares sta se nam smilila Peter in Jaka, kakor sta bila orjaška. Peter se je pritoževal čez svojo Marušo, ki jo mora do pičice ubogati ali pa na grahu klečati. Še bolj pa je bil usmiljenja vreden Jaka, ki je bil bolj počasne pameti in bi se bil rad oženil ter je prišel h g. župniku, naj ga okličejo. "S kom te naj okličem?" vprašajo g. župnik. "Z jezikom", odvrne priprosti Jaka. "Za oklic je vendar treba dveh," nadaljujejo župnik. "Saj sta dva, Vi in g. kaplan", se odreže Jaka. In tako je šlo naprej. — Nato so nam postregle z raznimi pokrepčili. Za tem pa prikorakajo v dvorano maskare, pravi slovenski fantje in dekleta, (toda vedite, da so bili ti "fantje" naše članice, kakor tudi Peter in Jaka). Zaplesali so po dvorani. Za red je skrbel žandar, in ko bi le videli, kako je skrbel za red.

Smeha ni bilo ne konca ne kraja. Na zadnje smo se vse članice zavrtele in tako se je končala naša zasebna predpustna zabava. Sosestram, ki so nam priredile ta program, takor tudi muzikantu s harmoniko se v imenu podružnice najlepše zahvaljujem. — **Mary Jerich**, predsednica.

Št. 24, La Salle, Ill. — Kaj, da se od nas nobena nič ne oglasi? Ali se je vsem črnilo posušilo? Naj pa zopet sama napišem par vrstic in pohvalim naše članice, ki so v prav velikem številu prišle na zadnjo sejo. Tako bi morale biti obiskane naše seje vsak mesec. Nekaj je pa še zmeraj takih članic, ki še nikoli niso bile navzoče. Prosim še tiste, da bi vsaj enkrat prišle malo pogledat kaj se godi na sejah. Seje se vršijo vsako prvo nedeljo v mesecu ob drugi uri popoldne v Šolski dvorani.

Za leto 1933 je bil izvoljen naslednji odbor: Predsednica Rose Urbanc, podpreds. Mary Grgovič, tajn in zapisn. Angela Štrukel, 536 La Harp St., blag. Mary Šetina, nadzornici Mary Štrukel in Mary Cvelbar. Če ne morete priti na sejo, se oglasite pri meni.

Ne pozabite, da je sedaj še vedno kampanja za nove članice, pa ne bo več dolgo. Dajte no pridobiti vsaka po eno novo članico. Na zadnji seji smo sprejele Mrs. Simkist, od slovenskega pogrebnege zavoda, ki so ga začeli tukaj. Priporočam jih Slovenem v La Salle in okolici, da jih pokličete kadar jih potrebuje.

Več naših članic leži bolnih v bolniški postelji. Želim, da bi Bog vsem povrnil ljubo zdravje. — **Angela Štrukel**, tajnica.

Št. 25, Cleveland, Ohio. — Tukaj imamo vsakovrstne prireditve sedaj v predpostnem času. In tako je tudi naša podružnica priredila 5. februarja šaloigro v dveh dejanjih "Pri gospodi". Vsa čast in priznanje našemu izobraževalnemu klubu, ker skrbi, da nam zmeraj kaj veselega vprizori. Igrale so: Julijana Svetlin, Mrs. Margaret Tomazin; Tekla, njena hčerka, Miss Mary Brodnik; Serafina, kuharica, Mrs. Frances Brancel; Marija Zagodnik, služkinja, Mrs. Josephine Perpar; Kati Solnce, nadzornikova vdova, Mrs. Julija Glavan. Režiserka Johanna Mrvar. Najbolj je trpela v tej igri gospodična Tekla, ker se ji je vse uprlo. Kuharica Fini ni hotela kuhati po novem receptu po navodilu Dr. Vešničeve knjige, rekoč, kar je bilo prej dvajset let dobro, naj-bo še sedaj. Kadar te le naše članice igrajo, potem že veste, da se prav od srca nasmejemo. Le tako naprej, v slogi je moč! Tudi naše male deklice v narodnih nošah so lepo zapele "Peričice". Med odmorom je pela Mrs. Johanna Mrvar. Prav lepa hvala vsem skupaj za vaš trud in sodelovanje.

Hvala tvrdki Anton Grdini in sinovi za posojeno pohištvo in cvetličarni Slapnik in sinovi za cvetlice, Mrs. Perpar za preprogo in Mrs. Mrvar za zastore in drugo, društvu Orel za obleko in kul'se, in ysem delavkam v kuhinji in delavcem, ki so pripomogli na en ali drugi način.

Sedaj pa malo o agitaciji. Sestre, nekam bolj počasi se sučemo glede pridobivanja novih članic. Dajte malo vsaka poagitarati med sosedi. Pripeljite na prihodnjo sejo kaj novih, da bomo vozile naprej, ne nazaj. Res so slabe razmere, pa se še dobijo take, ki se lahko plačujejo. Hodite rade na društvene seje. Če nas je več, lažje se kaj koristnega ukrene. Bliža se nam konvencija, še par mesecev, pa bo tukaj. Vsaka članica, ki ima kakšen koristen nasvet, ga lahko predloži, da bo v korist podružnici in celi SZZ. Malo časa imamo za razmotrivanje, pa vsaj ta čas resno porabimo. Jaz bi pripomnila, naj bi se kaj storilo glede družabnih članic, ki morajo ravno tako plačevati kot me, ki smo upravičene do vseh pravic pri organizaciji.

Prosim vas tudi, članice, da bi malo bolj redno plačevale, in kadar dobite opomin, dajte se zglasiti, da vem, če boste še plačale ali ne. Po hišah ne bom hodila več kolektat, ker to je pretežavno delo. Asesment pobiram vsak drugi ponedeljek že ob šesti uri zvečer, pri seji, in vsakega 25. v mesecu celi dan. Tudi druge dneve me lahko največkrat doma dobite, tako da imate dosti priložnosti plačati.

Na veselici se je našel nov rožni venec. Katera ga je zgubila, ga lahko pri meni dobi. — **Mary Otoničar**, tajnica.

Št. 36, McKinley, Minn. — Če vse članice naše Zveze tako nestrpnost čakajo Zarjo vsak mesec kot jaz, se bo morala naša urednica in upravnica malo bolj požuriti s pošiljanjem, drugače bomo prišle kar v Chicago ponjo. Ko se bliža konec meseca že komaj čakam, in dokler ne pride Zarja, je gospodinja, vsaj v naši hiši, precej sitna. Ko sem jo pa končno ta mesec dobila, je bila vsa nestrpnost pozabljena. Iz srca povdarjam vsaki članici, "Preberi Zarjo vsak mesec od prve pa do zadnje strani, da ne boš ene zlate besedice pregledala!" Naš list je zrcalo slovenske ženske v Ameriki. Pa se še sliši od nekaterih nevoščljivih in nevednih ljudi, da je Zveza in vse delo in prizadevanje članstva brezpomembno! Drage sestre, takim ljudem samo Zarjo posodite, in stavim, če bo prebrana, ne boste več nikoli slišali sličnih besedi.

Z žalostjo berem poročilo našega duhovnega nadzornika Rev. A. Schifferja. Kdo nam bo pa nadalje pisal take lepe in zanimive članke, ki so najprvo prebrani od vsake zavedne žene? Taka izguba bi bila za našo organizacijo ne nadomestljiva. Ali se res ne da nikakor preurediti, da bi Rev. A. Schiffer ostal naš duhovni nadzornik še nadalje?

K dopisu od št. 12 v februarjski Zarji, ki je tako podučeno in pravočasno spisan, dodam še to: Zveza v celoti ni nič na dobičku finančno ali drugače s članicami, ki iz osebnega sovraštva in sebičnosti prestopajo iz ene podružnice v drugo. In društvo, ki sprejme take članice, gmotno nič ne pridobi. Napredek cele Zveze je napredek posameznih društev, in članice, ki jim je dobrobit SZZ pri srcu, ne bodo povzročale osebne prepire pri eni podružnici, potem pa zaradi sebičnosti pristopale k drugi; vsaka ženska, ki ima vsaj malo izobrazbe in

zavednosti, bo priporočala, če je ona edina, ki se ne more strinjati z mišljenjem ene skupščine, kaj ji je poročilo, da se bo strinjala z drugo? Če nas je pešica enega prepričanja, vse druge pa ne, kaj ni mogoče, da ima večina prav, ne pa me! V takem slučaju nam ne preostane drugo kot da svoje osebno prepričanje malo pregledamo in sprevidimo napako.

Z zanimanjem in previdnostjo bomo vsi sledili poteku prihodnje konvencije. Naša podružnica ni sicer posebno trdna v premoženju, da bi lahko poslale delegatino, vseeno smo pa zelo zainteresirane v vse dogodke pri Zvezi. Sklenile smo tudi na glavni seji, da se bomo vse skupno trudile to leto, da si nabavimo zastavo, pod katero bomo lahko ponosno naprej napredovale. To ne bo težko, ker smo izredno srečne pri naši podružnici, da so vse članice v vsakem oziru vedno za napredek. Drugi mesec, upam, bo tudi sestra Albina Novak imela malo posla z nami. Sicer so slabi časi, je pa ravno zato treba malo več gibanja, da ne bomo preveč pusti postali. Rada bi kaj več dopisov brala v Zarji iz Pueblo, Colo. Sestre od podružnice št. 3, povejte nam no, kako se vam kaj godi na zapadu! — Annie Purkat.

Št. 41, Collinwood, Ohio. — Zadnja seja je bila dobro obiskana in tudi 5 novih članic sem sprejela v našo SZZ. Le tako naprej. Še je dosti žen in deklet, ki niso pri SZZ. Res da so slabi časi in tetka depresija kar noče vstran od nas.

Po naši seji je sestra Milnar pripeljala kar štiri fante muzikante. Prav lepa hvala, sestra Milnar, pa še drugo rajžo, da malo pozabimo brezposelnost.

Decembra 1932 je bilo sklenjeno na seji, če katera naših sester zbolí in je v bolnišnici, ji prinesemo cvetlice; katera pa bolj rabi denar, pa dva dolarja.

Da ne bo kakšnih sitnosti od strani članic kasneje, dam vsem vedeti, da bomo morale maja meseca, ko bo blagoslovitev naše zastave, vsaka članica en tiktet vzeti za 35c. za večerno veselico.

Tudi na sejo pridite 2. marca, ker bo več važnega za ukrepati v korist podružnice in naše slavnosti ob triletnici kar podružnica obstoji. Pridite vse, da se vsaj spoznamo in naj vsaka svoje mnenje pove. Več glav več ve. Ni treba misliti, saj se brez mene naredi. Na seji govorimo, ne po hišah! In konvencija se bliža. Vsaka morda želi priporočati kaj koristnega za Zvezo. — Mary Lušin, predsednica.

Št. 43, Milwaukee, Wis. — Najiskrenejše se zahvaljujem vsem, ki so se udeležili naše domače zabave 15. januarja. Čeravno se nahajamo v teh kritičnih časih, je bila udeležba velika. Posebna hvala podr. št. 12, Milwaukee, podr. št. 17, West Allis, in dr. sv. Ane KSKJ. ker ste se odzvale našemu povabilu v tako lepem številu. Hvala našemu g. župniku Rev. Luka Gladek, ker so se tudi udeležili naše zabave. Zahvaliti se moram Mr. in Mrs. Geo. Tomše, ki sta nam darovala toliko peneče se pijače, in Mr. in Mrs. Frank Selan za tako lepo število okusnih klobas. Na smem pa

pozabiti naših požrtvovalnih članic, to je tistih, ki so se udeležile in prinesle toliko dobrih reči za zabavo, da nam ni bilo treba nič kupiti. Hvala vsem.

Z agitacijo za novimi članicami gre še precej dobro. Par članic si je zavihalo rokave in so se izrazile, da ne bodo prej nehale, dokler ne zberejo vseh Slovenk v Milwaukee. — A. Velkovich, tajnica.

KAMPANJA DO KONCA JANUARJA.

Skupno število novih članic146

Število podružnic, ki so v tem času pridobile vsaj eno novo ali več..... 32

Število članic, ki so v tem času pridobile vsaj eno novo ali več..... 86

Najboljše podružnice:

Št. 13, San Francisco, Calif.	22
" 23, Ely, Minn.	19
" 12, Milwaukee, Wis.	10
" 41, Collinwood, Ohio	9
" 43, Milwaukee, Wis.	9
" 32, Euclid, Ohio	8
" 25, Cleveland, Ohio	7
" 33, New Duluth, Minn.	7
" 15, Newburg, Ohio	6
" 48, Buhl, Minn.	6

Najboljše posamezne delavke:

Št. 23, Josephine Bolka	8
" 41, Margaret Poznich	6
" 43, Mary Mlinar	6
" 48, Frances Ambrozich	6
" 23, Mary Kurre	5
" 32, Mary Walter	5
" 13, Mary Stariha	4
" 15, Apolonija Kic	3
" 15, Anna Grozdanic	3
" 20, Mary Panian	3
" 33, Mary Janchar	3
" 33, Mary Spehar	3

Ko je šla ta številka Zarje v tisk, še nisem prejela vseh februarjskih poročil. Kakor hitro bodo vsa skupaj, izide nadaljnji pregled kampanje v "Am. Slovenku", kar bo seveda objavljeno tudi v naslednji Zarji.

Ali smem prositi, da bi vsaka tista podružnica, ki se dozda še ni odzvala, skušala pridobiti vsaj eno novo, da bodo v končnem poročilu kampanje lahko vse podružnice zastopane?

Prisrčna hvala vsem sosestram, ki se trudijo za nove članice, tudi tistim, ki niso vključene v zgornjem pregledu. —

Gl. tajnica.

Št. 47, Garfield Heights, Ohio. — Naša februarjska seja ni bila v primeri s številom članic zadostno obiskana; kriv je bil izredno hud mraz. Kar nas je bilo, smo bile pa le vse prav dobre vo-

lje. Po seji se nam jih je še nekaj pridružilo. Tudi možički so nas prišli pogledat, tako smo se jim dopadle, da so kar med nami ostali in začeli igrati karte. Kakih osem jih je bilo tako srečnih, da so odnesli nagrade, lepe okvirje. Tudi našo zapisnikarico je sreča pri vratih čakala, in je odnesla door prize.

Po igranju kart se je razvila prav domača zabava. Johnny Požar, Jr. je igral na harmoniko take poskočnice, da se je vse vrtelo, ter ni bilo prav nobenemu žal, ki nas je ta večer posetil in se zjutraj vrnil domov. Nekaj nas je šlo šele ko so nam petelinčki pričeli dobro jutro voščiti.

Ta večer nas je posetila tudi hčerka naše predsednice Miss Emily Zidanič, ki je zaposlena pri telefonski družbi v Washingtonu, D. C. in je ravno ta večer dospela domov na počitnice. Hvala Ti, Emily, vemo, da si bila od vožnje utrujena, pa si se poleg tega izkazala, da si naša dobra članica, da si se nam pridružila.

Kaj pa blagajna? Opomogla si je bolj kot smo pričakovale. Na tem mestu se v imenu cele naše podružnice zahvalim prav prisrčno vsem, ki ste se udeležili naše zabave, ter vsem, ki ste darovale razno pecivo in drugo. Hvala Mr. in Mrs. Zala, ker nam dajo vedno prostor na razpolago in to brezplačno. Lepa hvala Mr. L. L. Ferfolia za posojene mizice in stole, ter obenem tudi za njegovo navzočnost tisti večer. Enako se zahvalimo Mr. in Mrs. Arko, ki nas tudi vedno na naših prireditvah posetita. Kadar bo katera rabila lepe cvetlice, naj si jih nabavi tam, ker imata vedno obširno zalogo.

Kakor ste čitale se mora v mesecu marcu izvoliti delegatino za bodočo konvencijo. Želja vseh nas odbornic je, da se vse prav zagotovo udeležite marčeve seje, ter po svoji lastni previdnosti izvolite dobro delegatino, da bo zastopala našo podružnico na konvenciji. Ne pozabite na to in se res prav vse brez izjeme in izgovora udeležite seje 11. marca.

Od sedaj naprej bo potrebno tudi marsikaj razmotrivati o pravilih SZZ. Sedaj je čas, da izrazite svoje mnenje, ker po konvenciji bo prepozno. — H. T., tajnica.

Št. 52, Kitzville, Minn. — Kmalu bomo obhajale prvo obletnico kar je bila ustanovljena naša podružnica; to bo 28. marca. Kljub težki depresiji smo v teku prvega leta prav lepo napredovale, hvala Bogu; delale smo v slogi in veselju in ni bilo najmanjšega nesporazume med nami celo leto.

Povedati moram, da je bila seja 12. jan. prav dobro obiskana. Takrat smo tudi uredile določen dan za redne mesečne seje. Tako bomo imele od februarja naprej sejo vsak drugi ponedeljek v mesecu ob sedmi uri zvečer v navadnem prostoru.

Po končani seji smo imele imenitno zabavo. Dober in okusen prigrizek sta nam preskrbeli Mrs. Germ in Mrs. Divjak. Znosili sta skupaj veliko reči in dobrih reči. Naša blagajničarka Mrs. Russ se je pa potrudila za izvrstno godbo, ki je vsem članicam ugajala. Hvala vsem skupaj. — Mary Bartol, tajnica.

Trije rodovi

Spisal Engelbert Gangl

(Dalje)

Stari Jovan Mihajlovič je še vedno prirejal svojim prijateljem domače zabave. Nikoli pa je ni bilo, da bi ne povabil Friceta.

"Na Friceta ne pozabi!" ga je opomnila Jelka.

"Ne bom, saj ne smem, je li, da ne?" jo je poredno vprašal oče. Prijel jo je za brado in ji gledal v oči, "no, dej, reci, da ne smem pozabiti nanj!"

Jelka ni nič odgovorila, iztegnila je roke in jih ovila očetu okrog vratu.

"Že dobro, ti priliznjena mačica!" je govoril oče in jo gladil po laseh. "Le stoj, saj bo vse dobro. Ali nekaj ti moram povedati. Pa oprosti. To je moja dolžnost!"

"Kaj takega, oče?"

"Govore, da je Frice veseljak prve vrste, da rad ponočuje in — no, tudi igra rad!" je govoril oče in jo gladil po laseh.

"To nič ne del!"

"De že, ker stane denar!"

"Kaj pa naj tudi počne, ko je tako sam, a ljudje ga imajo tako radi!"

"Ali ti je to všeč?"

"Všeč? — Kaj vem? Nič ne vem!"

Stari jo je še vedno gladil po laseh.

"No, če pride do česa," je dejal, "se bomo že tako pomenili, da bo prav na vse strani. Le zupaj mi. Nisem zaman trgovec."

Res ni bil stari Jovan Mihajlovič zaman trgovec. Vse je že preudaril, kako bo ukrenil, ako ga kdaj Frice zaprosi Jelkine roke.

Vsa družba si je šepetala, da mora med Fricetom in Jelko priti do združitve. To je že zahtevala njegova čast. Bil je v hiši takorekoč reden gost, in Mihajlovičevi so občevali z njim kot s svojcem. Ali njemu, mlademu Zaviniščaku, se če vedno ni hotelo prodati svobode za Jelkino doto. Sicer se je dekletu privadil že toliko, da ni nič več opazil peg na njenem obrazu.

In nekoč je Frice pogledal, pomislil, štel — materine dote ni bilo več. Vroče mu je postalo. Kako je to mogoče? Potem je preudarjal; vse noči, ki jih je preživel, je preromal v duhu. In res! Drugače ni mogoče. Danes toliko, jutri toliko, potem zopet to in ono, izguba, konji, zabave, izleti — res! Ni mogoče drugače.

Težko je človeku, omejiti razvade, odreči se veselju in zabavi, igri in družbi. Bilo je težko tudi Fricetu. Sklenil je, da odide takoj po večerji domov. A ko je povečerjal, se ga je lotila stara strast. In potem pa tudi, ali ne bi tovariši in prijatelji takoj začeli sumiti, da so izčrpani njegovi viri, da ni Frice zdaj nič drugega nego preprost

ulanski nadporočnik, ki je navezan samo na svojo plačo? Ali bi ga ne bilo sram, ko bi moral slišati, da je bilo vse rožljanje z denarjem golo bahaštvo, nevredno toliko čislane oficirja? Vsa družba bi se obrnila od njega, vse mesto bi gledalo s preziranjem nanj.

In tudi naklonjenost Mihajlovičevih bi se ohladila, zaprla bi se mu vrata v ono hišo, kjer ga čaka poleg Jelke bogata njena dota.

Malodušnost in obupnost nista dostojni za pravega častnika. Glavo pokonci. — Kdor ima svetlo sabljo in dobro ime, ima tudi kredit. Koliko je njegovih tovarišev, ki ne sklanjajo glav, čeprav so v istem položaju kakor on zdaj. V Zagrebu je dosti ljudi, ki imajo dovolj denarja, ki ga radi dajejo na posodo. Človek podpiše menico — in zadeva je rešena. Ali je njemu, Fricetu, treba trepetati ob misli, kako bo vračal dolg? Dokler pa ne pride do očetove dedščine in do Jelkine dote, bo mu na ta način lahko prikrivati pravo svoje gmotno stanje. Nihče ne bo vedel, kako stoji z njim. Ko ve, koliko takih slučajev se je že pripetilo, a ljudje niso obupavali. Pomagali so si toliko časa, dokler ni prišla stalna rešitev. Le boječi ljudje, ki si ne znajo pomagati iz hipne zadrege, čakajo s prekrizanimi rokami, da jih uniči taka majhna neprilika.

Vzravnaval se je Frice, si navihal brke in udaril s peto ob peto, da so glasno zazvene le ostroge.

Stopil je tja do starikavega, umazanega moža, ki je barantal s starinami v skriti, mračni ulici. Bal se je, da bi ga kdo ne videl. Gledal je po ulici gor, po ulici dol, preden je stopil v temno, tesno sobo.

Starec, z naočniki na krivem nosu, se je globoko poklonil prišlec. Mel si je roke in takoj ob vstopu vprašal: "Koliko si želi vaše blagorodje?"

Krivososi starec je bil vaje takih obiskov, zato je dobro vedel, da si ne želi tudi to blagorodje ničesar drugega nego denarja.

"Koliko si želi vaše blagorodje?" je hitel umazani starinar in se klanjal pred Fricetom. "Ali izvoli sestiti vaše blagorodje?"

Ponudil mu je stol, ki ga je obrisal s pisano žepno ruto.

Frice ni vedel, koliko naj hoče.

"Ali rabimo mnogo?" je blebetal stari. "E — da, da! To so križi! Pridejo razmere, okolnosti — pa je treba. Vem, vem! A jaz rad pomagam. Človek je človeku brat. O, sveti Jeruzalem, vsi smo trpini! Koliko torej, vaše blagorodje — trist, štiristo, petsto —"

"Petsto," je rekel kratko Frice.

"Prav! Pa petsto, saj to ni mnogo. No, dobro, dobro! Petsto — petsto. . ."

Stari je brskal po predalu, privlekel ven papir in nekaj pisal nanj.

"Petsto — petsto! Dobro, dobro. Drugo že vse uredimo, vaše blagorodje, da bo prav za obe strani. Vse tako, kakor je navada pri meni. Kaj

ne, vaše blagorodje?" je govoril in pisal po papirju.

"Da," je rekel Frice.

Tesno mu je bilo in mučno, kakor da je legla nanj vsa ta umazanost.

"Tako, tako! Zdaj smo gotovi. Samo vaše blagorodje naj izvoli to-le podpisati, prosim." Z desnico mu je ponudil pero, z levico je kazal na tistem papirju mesto, kamor naj podpiše svoje ime.

Frice je vzel pero in se podpisal.

"Hvala, hvala!" Stari krivokljun je vzel papir v roke, ga dvignil prav tik nosu in bral počasi, zlog za zlogom: "Frice Zavinščak, nadporočnik."

"Hvala, vaše blagorodje!"

Potem je starec zganil papir, skrbno potegnil po njem s suho dlanjo in ga spravil v predal. Stopil je do omarice v kotu in prinesel iz nje kup bankovcev. Ko jih je nesel do mize, se mu je tresla roka.

Potlej je začel šteti: "Petdeset — sto, petdeset, dvesto, petdeset — tristo, petdeset — štiristo, petdeset — štiristopetdeset! — Tako, prosim! Vaše blagorodje naj prešteje še enkrat, da ne bo pomote."

Frice vzame bankovce in šteje.

Pogleda starca in mu reče: "Tu je samo štiristopetdeset goldinarjev. Rekla sva pa petsto."

Stari si je mel roke in se globoko priklanjal: "Da, da! Vaše blagorodje je prej reklo, da naj bo tako, vse tako, kakor je pri meni navada. In petsto smo zapisali tjakaj, a tu smo jih odšteli štiristopetdeset. No, človek mora nekaj zaslužiti — malenkost za uslugo, vaše blagorodje."

Frice ni mogel gledati lokavih njegovih oči. Spravil je denar v notranji žep in hotel oditi.

"Kaj ne, vaše blagorodje, tako-le za pol leta se zopet oglasite? Toda, prosim, ne tam skozi ta vrata na ulico. — Sveti Jeruzalem, tam so ljudje. Tukaj prosim — tukaj zadaj, potem pa na dvorišče in skozi glavna hišna vrata. . ."

Globoko se je priklanjal, umazani oderuh, ko je odpiral Fricetu skrivna vrata v zadnji steni. Frice se ni ozrl nanj, ni rekel nobene besede. Ko je stopil ven na ulico, je držal sabljo v roki, da ni udarila ob tlak. Z roko je potegnil po čelu; odahnul se je.

Še vedno se je priklanjal stari; mel si je roke in ves obraz se mu je smejal.

"O, sveti Jeruzalem," je govoril pred se, "pa smo spet napravili majhno kupčijo. Dober dan, lep dan — o, sveti Jeruzalem! . . ."

Frice je čutil denar v žepu, in obšlo ga je veselo čuvstvo. Za nekaj mesecev je bilo zdaj zopet nekaj zaloge, potem se pa že kako preukrene, da se iznebi umazanega dedca in se otme za zmeraj takih neprijetnosti. Zvečer je bilo zopet veselo. Frice je igral in je imel srečo. V družbi so imeli nocoj tujega tovariša. Bil je huzarski oficir, ki je prišel pogledat z Ogrskega Zagreb. Sin bogate magnatske rodovine je imel denarja kot pe-

ska. A nocoj ni imel sreče v igri, izgubljal je zapored, ves denar se je iztekal k Fricetu. To pa ni motilo dobre volje ogrskega oficirja. Naročal je drage pijače v dolgih, vitkih steklenicah, a Frice je spravljaj denar. Imel je dobro žetev. Priigral je toliko, da bi judu takoj lahko vrnil dolg. A tega ni bilo treba še zdaj. Pa je tudi bolje zanj, če ima vedno nekaj denarja v zalogi.

Ogrski oficir je odšel s praznim žepom in je obljubil, da se vrne s polnim. Igralska strast mu je zbudila željo po izgubljenem denarju.

Tudi Frice je težko čakal tovariševega prihoda. Še nikoli ni imel toliko sreče.

Zadnje dni so opazili Mihaljlovičevi, da je bil Frice nekoliko otožnejši, potrtejši nego navadno. Dasi ni hotel kazati skrbi, ki jo je imel zaradi denarja, dasi se je premagoval in se silil k dobri volji, se je vendar poznalo, da ni nekaj v redu. Morda je bilo ravno poslano veselje tisti vzrok, da se mu je poznala prikrivana skrb. A zdaj, ko je imel Frice denar v žepu, je bil zopet stari veseljak. Nobene skrbi ni imel, ker je bilo denarja dovolj. Pozabil je na starega, krivonosega oderuha in na dolžnosti, ki jih je imel do njega. V veselem uživanju se potope skrbi.

Zopet je prišel huzarski oficir. Družba se je zbrala in sreča je bila na Fricetovi strani. Tja do polnoči je rastel kup denarja pred njim. A čim bliže je prihajalo jutro, tem manjši je postajal kup denarja pred Fricetom, a tembolj je rasla v njem igralska strast. Toda strast ni sreča, v igri pa je sreča vse. Danilo se je že, ko so se razšli igralci. Bledi so jim bili obrazi, oči zaspane. Razšli so se z obljubo, da se snidejo zopet zvečer.

Frice je zaigral vse. Če bi ga ne bilo zvečer, bi dejali, da je berač ali strahopetec, ki nič nima ali ki se boji izgube. Na vsak način bi bila to zanj sramota, madež bi bil to na njegovi oficirski časti. Kako naj pride do denarja? Do večera ga mora imeti, a kje ga dobi?

Spomnil se je oderuškega juda. Težka je bila pot do njega, toliko težja, ker mu ni plačal še nič starega dolga. A staremu je za dobiček, še vesel bo, da se je Frice zopet oglasil pri njem.

Stopil je torej do njega. Šel je skozi vežo in potrkal na skrivna vrata. Obrnil se je znotraj ključ, in že se je klanjal pred njim umazani jud.

"O, vaše blagorodje, vaše blagorodje!" se je klanjal pred njim, "ta izredna čast, to veliko odlikovanje. — Takoj napraviva, takoj, takoj!"

"Prav! Meni se mudi! Ali dobim še petsto?" vpraša Frice.

Starec se zravna. Stesni se mu lice, in na oči si popravi na nosu.

"Vaše blagorodje!" reče, "izvolite počakati, da pogledamo, kaj pravi ono prvo pismo."

Starec odide do predala in lista po papirjih.

"Tu je podpisano vaše blagorodje," pravi in mu pokaže podpis. "In tu stoji, da mora biti ta dolg do danes tedna" — pogleda na koledar — "da,

ravno do danes tedna poravnani. Ne morem, ne morem, vaše blagorodje."

"Toda jaz rabim, rabim nujno in neodložljivo! Tisto poravnam do danes tedna."

"Vaše blagorodje! Jaz rad pomagam, ker smo vsi ljudje bratje. O, sveti Jeruzalem, kolikim sem že pomagal. Ali tudi natančen sem — to je moja dolžnost, da ne zanemarjam svojih ubogih korigiranih. Veste, vaše blagorodje, natančen sem!"

Dvignil je glavo in ga gledal z ostrimi pogledi.

"In kaj je potem?" je vprašal Frice.

"Potem imam navado, da vzamem tak-le papir in grem h gospodu polkovniku in mu ga pokazem. Tam me zmerjajo z umazanim judom, a to nič ne de, umazani jud pride do svojega. Kaj se zgodi s tistim, ki je podpisan, mi nič ni mar! Tako je, vaše blagorodje! To je moja dolžnost, ki jo imam do samega sebe. O, sveti Jeruzalem, kje bi že bil, ako bi ne izpolnjal dolžnosti do samega sebe!"

"A če vam rečem, da dobite danes teden vse do zadnjega!" je rekel Frice. Govoril je kar tako, saj ni vedel, ali mu bo mogoče čez teden dni preprečiti judovo nakano.

"Če je tako, potem dobro, vaše blagorodje. Ako ne, veste, kako izpolnjam dolžnosti do samega sebe."

"Svobodno storite, kar hočete, ako ne izpolnim dane besede. A zdaj mi pomagajte, rabim nujno in neodložljivo!"

"Saj rad pomagam, rad pomagam, sveti Jeruzalem! Koliko ste že rekli?"

"Petsto!"

"Petsto in zopet petsto! Jehova, to so lepi denarji!"

"Toda če rabim!"

"No, potem mora biti. Človek pride v stiske, in vsi ljudje smo bratje."

Spet je iskal po predalu in začel pisati.

"O, sveti Jeruzalem!" je mrmral med pisanjem. "Življenje stavi na človeka toliko zahtev. — Petsto, petsto. . . Kaj ne, tako napravimo, kakor je moja navada, kakor je dostojno in pravično, da je prav na obe strani, kaj ne, vaše blagorodje?"

"Da!" je potrdil Frice.

"No, in zdaj prosim vaše blagorodje, da podpiše tu-le svoje cenjeno ime."

Frice je podpisal:

"Dobro, dobro!"

Stopil je do omarice in prinesel denar.

"Sami lepi, novi stotaki. Ej, sami lepi denarji!" Potem je začel šteti: "Sto — dvesto — tiso — štiristo. . ."

"No, naprej!" je rekel Frice.

"Naprej?" je začudeno vprašal žid. "Ne morem, ker ni to moja navada. Zapisali smo petsto — tu jih je štiristo. To je vendar dostojno in pravično. O, sveti Jeruzalem! Tega vendar ne misli vaše blagorodje, da meni rasto bankovci. O,

Jehova, koliko dela, koliko zatajevanja, koliko pritrgovanja je treba! . . Štiristo, štiristo! Le vzemite, vaše blagorodje."

Frice je zarožljajal s sabljo. Najrajši bi jo potegnil iz nožnice in udaril po umazanem oderuhu. A danes je moral imeti denar. Brez besed je pobral denar, ga spravil v žep in odšel po poti, koder je prišel.

Do tal se mu je klanjal oderuh in si mel roke. Frice je nestrpno čakal večera, ko se zopet snide družba. Zvečer se nagne sreča k njemu, in potem bo vse dobro.

A sreče ni bilo. Izgubljal je in zaigral vse. Razburjen je bil, ko so se rašli, prisiljeno se je smejal. Zvečer — v tretje — se mora zasukati tako, da se vrne izguba z dobičkom. Poslovil se je z obljubo, da se snidejo zopet, nocoj poslednjikrat, ker mora potem ogrski tovariš na svoje mesto.

Dana beseda mora biti oficirju sveta. Kdor je ne drži, si oskruni čast.

A kje naj dobi Frice zdaj denar? Če gre k judu, ga gotovo sramotno zapudi. Ali naj brzojavi očetu? Kako mu naj brzojavno dopove, da rabi nujno denar? Ali naj gre k Mihajloviču? Trpela bi njegova čast.

Spomnil se je vojaške blagajnice. Ključke do nje je imel on. Danes ne pride nihče pregledovat blagajnice in nihče ne bo vedel, da si je za nocoj izposodil tri — štiri stotake. Nocoj dobi gotovo on, saj ni mogoče, da bi izgubil tri večere zaporedoma. Jutri dene zopet v blagajnico izposojeni denar, in vse bo v redu.

Šel je v pisarnico. Zaprl je vrata za seboj, odklenil blagajnico in vzel iz nje štiri stotake. Truden je bil, dve noči ni že spal. Sedel je za mizo, da bi delal. Roka, ki je z njo prijel za pero, se mu je zdela umazana, omažeževana. Polastil se je z njo tujega imetja. Če se to zve, je izgubljen, uničen.

Prišel je v pisarnico poveljnik, strogi gospod polkovnik.

Frice je planil pokonci, zravnaval se je v pozdrav.

"Danes teden pride inšpekcija," je začel polkovnik, "gospod general pride. Glejte, da bo vse v redu, vsi zapisniki, vsi spisi, blagajnica, knjige in tako dalje. Ukazujem vam, da mi napravite povsod najstrožji red. Preden pride gospod general, pregledam vse sam. To vam povem že danes, da imate dovolj časa in da ne bo potem nič nepravilnega. Za vse ste odgovorni vi!"

Frice je bil razburjen, da se je komal držal pokonci. Kaj bi bilo, ako bi zdajci polkovnik zahteval ključke od blagajnice? Uničen bi bil, izgubljen.

Polkovnik je malo pobrskal po papirjih in potem je odšel. Kamen je padel Fricetu od srca. Samo nocoj se naj obrne po sreči, in potem naj pride pregledovat blagajnico cesar sam.

(Dalje prihodnjič.)

Technocracy

As Nelly Lou's "Pa" Sees It

"An' that," says Nelly Lou closin' her book, "is the conclusion of 'The Passin' of Arthur'."

"Which only brings up the subject of Technocracy," I replies.

"Technocracy," gasps Nelly Lou.

"Technocracy," I repeated firm.

"But . . . but, how kin yuh see any resemblance between 'The Passin' of Arthur' an' Technocracy, Pa!"

"Well, you remember when King Arthur was dyin' from his wounds how Sir Bennyveere lay him on the mysterious, black barge with the three queens on, which was to carry him away, an' how he cried out to Arthur, 'what shall I do, when yer gone!' 'The old order changeth', Arthur replies. An' he instructs the knight to rise up an' meet the situation. The old is always givin' way to the new. Jest as knighthood an' feudalism fitted the needs of Arthur's time, an' as democracy fills our present day requirements quite satisfactory, so, I s'pose some other system will be most suitable for the future folks — not Technocracy necessarily — as I only used the term to start the conversation, but some system what we might never see."

"But Pa," Nelly Lou protested, "the way they're all talkin' about it, seems like they're goin' to take drastic an' sudden measures jest like the Soviet officials did with their 'Five Year Plan'. Can't yu see the point, goin' from one extreme to the other!"

"I'm glad to see yer so conservative," Nelly Lou, I says, "It's yer lever-headed kind that helps to keep things balanced."

"Well then, Pa, do youh think that this system kin pull us outta the rut of depression!"

"I'll ask you a question an' see if it answers mine. Has the Soviet 'Plan' failed!"

"I . . . I don't know," says Nelly Lou hesitatingly, "it ain't been tried long enough to my way of thinkin'."

"Right yuh are. Even the old givin' way to the new takes time."

"I kin see yer point, Pa, but somehow, they seem to be bent on gittin' started on Technocracy, which I don't see how they kin. By the time they've got it all worked out the depression might be over an' then nobody won't want to try it."

"Which goes to show youh that conditions rights theirselves automatic. I remember when I was a boy, we had a depression or two, only we called 'em

ANOTHER PORTRAIT STUDY (To Josephine Racic)

Sweet countenance, but once I had to gaze

To know the secret where your own charm lay —

'Tis sweetness! Sweetness of perfumed, fresh May,

That sweetness wafting from the drooping sprays

Of flow'rs in gardens where the fairies play

At night; where tots might sport in time of day.

Their coyness you possess which makes your ways

Enchanting. Gentle sweetness you convey

By looks from tender eyes that seem to pray

As might a mother's when her son betrays

A trust, and mildly she does try to sway

Him from the wayward paths where he did stray.

Or is your sweetness from a dulcet phrase

Of music sung by birds along the way, Or melody from simple roundelay?

Your sweetness might be that a nun portrays

From peace received because she did obey

The inward call for peace which she did pay

With life of helpfulness to all, and praises

The Lord for favors sent her in the way

Of strength to carry on each livelong day.

Just what your sweetness is that each surveys

I do not know, but this I true can say,

"'Tis there! 'Tis there as sure as dawnin' gray

Does flee when morning sun sets earth ablaze!"

Josephine C. Pluth.

panics, an' there was all this same talk about reasons fer the panics, the cause bein' lain to a thousan' diff'rent things.

An' there was plenty of advocatin' fer new systems to bring back old man, prosperity, too. But we pulled through all right when we least expected it, an' we kin do it again."

"Then ev'rythin' will go on jest as before. Huh, Pa!"

"Yes, fer awhile, Nelly Lou. Then the same things starts all over again. An' we'll still have over-production part of the time an' under-production the other part of the time; too much work some times an' not enough the rest of the times; some developments pushed forward too eager, others held back apurpose, dependin' on which will benefit one person the most; prices sky-high er too low; personal greed instead of world int'rest; poverty, then prosperity; prosperity, then poverty. . . so it goes aroun' in circles."

"It sure shows yuh that hist'ry repeats itself."

"As long as there's personal greed an' over-eagerness fer supremacy, it can't very well be otherwise. To try to change the very nature of man hisself. Somebody's goin' to come up on top, to stay there till somebody else decides he wants to run things his own ways fer awhile. It's the fundamental law of self-preservation. In other words the Technocrats would like to see things their way fer a spell."

"Then all this plannin' on Technocracy fails!"

"It was jest waitin' fer that question, Nelly Lou. It comes back to yer talk on drastic measures, fer it's usually a little hitch in conditions that brings on sech propositions. It will take more than a few technical engineers to right conditions in a short time. It can't be did, 'cause life ain't built that way. Changes, as a rule, one "era" overdappin' the other. Now mark you, I ain't sayin' this talk on Technocracy won't lead to somethin', but whether it succeeds er fails depends on so much that we might never know how it turns out. So far, to my mind, it's so much speculation brought about by these distressin' times."

"But even then," Nelly Lou insisted, "supposin', it reely did come to pass that shoes an' things would have to be bought accordin' to how much human energy it took o' prodooce 'em, what then?"

"Maybe you'd appreciate 'em more," I says, givin' her nose a little tweek.

Josephine C. Pluth.

Poems for Mother's Day.

Several branches have sent me requests for poems and prose selections which may be used for a "Mothers' Day" program in the month of May. It is my earnest desire that every branch would plan some sort of celebration for that beautiful and memorable occasion, which is to be nationally recognized on Sunday, May 14. You may have your program prior or after this particular day, and by starting to plan early, you will be in better readiness when the time comes. You may also obtain in the public library some sketch which would be very appropriate. Let's make it an outstanding event this year when all our mothers have been trying so very hard to make us happy all year through.

The following three little poems I'm submitting, seem to be very suitable for our Mothers' Day programs.

Any branch wishing more poems, please write to me.

Albina Novak.

THERE IS ONLY ONE MOTHER

Most of all other beautiful things in life
Come by twos and threes, by dozens and hundreds,
Plenty of roses, stars, sunsets, and rainbows,
Brothers and sisters, aunts and cousins;
But only one Mother,
In all the wide world.

OUR MOTHERS

O magical word, may it never die from
The lips that love to speak it,
Nor melt away from the trusting hearts
That even would break to keep it.
Was there ever a name that lived like
thine?
Will there ever be another?
The angels have reared in heaven a
shrine
To the holy name of Mother.

MOTHER DEAR

Out in Life's garden where sympathy
grew,
God planted a soul—'twas the soul of
you,
Life's wonderful garden, Love seeking
went thru
Till he found a heart—'twas the heart
of you.

I have sought thru Life's garden of
roses and rue,
And I find one sweet blossom, all
jeweled with dew,
Love, Sympathy, Faith—All unchanging
and true,
Are the heart of my flower—dear
Mother 'tis you.

MOTHER

"There's a little word called 'Mother',
With a rhythm all its own,
That seems to sway the heart strings
In the cradle of its tone.
God fashioned it of tenderness
And understanding true,
And He called it 'Mother',
For He named it after you.

Paris Fashions.

Paris decrees trim, tailored lines for daytime, softer lines for evening.

Spring fashions are on the way, and there are two general tendencies from Paris to guide you in planning your Spring clothes: the trim, tailored silhouette for the daytime; the softer, more feminine mode for evening. This means that the smartest street clothes will have slim lines with skirt ending at the turn of the calf, and simpler sleeves. Topping the list for the street or daytime wear, will be the tailored suit and the coat dress. Suits will not be strictly masculine in cut, but a more softer version, similar to the one illustrated by the one and only "Schiaparelli". Also the practical frock with a jacket. This latter combination is newer than the jacket, skirt and blouse. Most of the coat dresses will have extra wraps in short shoulder capes, sometimes edged with fur, often collarless, and usually removable. One cape may be worn interchangeably with two or three frocks.

Separate coats have an important place, too, and will be chosen to wear with different frocks, thus getting away from the ensemble idea of a few years ago. Coats also will have a tailored look, and will be either the redingote type or wrapped over and tied. Schiaparelli's coat, shown at the recent Paris exposition of fashion in the "Vogue", shows an excellent example of the wrapped over type: slim, straight, tied at one side, with tailored sleeves, and revers, is all very smart and simple.

And last, but not least, among important spring fashions is the indispensable light-weight woolen frock to wear all day, every day. To be smartest, it is, or rather, should be, beige or gray. Typical of this smart and wearable frock are slim, straight lines, a high draped neck line, buttons all down the side, and pleated sections, set low in the skirt. Here again are simpler sleeves, a point that can not be over-emphasized.

In evening clothes the silhouette will remain long and fairly slim. Skirts will contain a great deal of material, but will fall in soft natural folds. The new, low waistline has its best opportunity in the evening. Often it is indicated by some subtle form of cutting, with both a normal and a low line. On princess models this double line is extremely smart and youthful.

Now that we are on the topic of clothes which, of course, is what is in every woman's mind, especially with Spring just around the corner, I shall, hereafter, conduct my column in such a manner as will benefit all of you. Each edition will be given exclusively to a type. If you are in a dilemma as to what colors to wear, the various ensembles to wear with these colors, when to wear them and how, all this will be given in the following editions.

Till the next time, I remain

Your Parisian correspondent

Sheboygan Mignonette.

Activities of Our Branches

BRANCH NO. 1, SHEBOYGAN, WIS.

WHY?

Why? Yes, that is the question. What is the matter with "Cleveland?" You shall say, "hm," what is the matter with her? — nothing is the matter with us. I'll grant you, that, municipally yes, but personally no. I mean, with all the groups of "SLU-ites," as West Allis puts it, there isn't one of you who seems to have gumption enough to sit down and write about your affairs. Why? There isn't even a peep out of anyone to let us poor girls know that there is going to be a convention in that vast metropolis. No

doubt, you are all bustling around with enthusiasm. Say, Cleveland, we sure would like to hear about it. I believe your territory is the most active one, but if you won't write about it, the rest of the members won't know it.

According to newspaper clippings, broadcasts etc., I find we have some of the most talented Slovenes in Cleveland. Well, shows us dubs up a little; a combat—but friendly mind you—does everybody a world of good. And we, here in Sheboygan, would love to have you write in, so we could exchange ideas and opinions.

If my endeavors prove successful and I can be one of the fortunate ones to

participate at the convention, what a havoc I shall create if I haven't an answer to this challenge before the opening date of the social gathering.

So consider this a dare to whoever reads it, to be answered in the next issue.

Mary Zore.

BRANCH NO. 13, SAN FRANCISCO, CALIF.

Dear Members of the S.L.U.:

So futile would be my attempts to describe the lavishly prepared banquet given by Mrs. Daychman, February 9, in honor of Branch No. 13 fulfilling its pledge to end 1932 with one hundred

members, that I am not even going to try to give an account of its sumptuousness. Instead, I shall let Nelly Lou's 'Pa' in his own words tell you a little about the donor of the banquet. You have seen Mrs. Daychman's name appear frequently in the "Zarja", and perhaps wondered just what she is like, just as we wonder what some of our Eastern members are like.

This is what my Philosopher says:

"Yuh know, Nelly Lou, the reel test of a woman's popularity ain't so much by the number of gentleman friends she's got, but by the number of wimmin folks what likes her. Yuh see, a woman is critical with her own sex, an' bein' aware of her own faults or virtues, she is pretty nigh right when it comes to summ'n' one of her own kind up.

Nacherly, when I seen Mrs. Daychman fer the first time, I regarded her from a man's point of view, his bein' more fairer, seein' not only a human, bein' shortcomin's, but also the attributes. 'Peared to me like she was a good business woman, jest bubblin' over with enthoosiasm as well as bein' a good housewife, an' of course a reg'lar feller too.

Well I found I was right but then I got a new slant on things when I overheard some ladies at the banquet sayin' a few things, when I was settin' off in a corner where nobody noticed me. Heer she is a willin' to help ev'rybody, a lendin' her car an' takin' time off of her work to bring 'em where they want to go to. She refuses nomination after nomination fer president of the lodge or other offices, sayin' that others has got to be given a chance too, contendin' that it keeps the spirit of the lodge up better. Yet on the other hand she works in various other ways, thus she benefits the organization anyway by gittin' new members, specifiyin' too, that she only wants members that joins to say she'll stay as no other kind wouldn't be doin' the lodge no good. She also attends to other things to be accommodatin' an' then to top it all off, she gives that there swell banquet, the very best I know of, beatin' any corn huskin' or quiltin' bee the folks ever give "back home". An' you kin believe me, them occasions was considered quite the thing! We ain't seen her seekin' no praise fer it eether, but jest laffs modest-like when somebody says somethin' about it.

Now kin yuh see, Nelly Lou, what I'm drivin' at? I'm right back to where I started from. If the wimmin folks has got good things to say about another woman she's got personality.

Do you think you'll like Nelly Lou's "Pa"?

Sincerely,

Josephine C. Pluth.

BRANCH NO. 17, WEST ALLIS, WIS.

WEST ALLIS HIGH LIGHTS

What a time we had at our card party on January 26. If you didn't attend, read this article and see what a grand time you missed.

Of course our new tables were the center of attraction, and Marie Jane-

zich gets all the credit for getting such good tables at such reasonable price, for as you all know it takes quite a bit of bargaining to get a reasonable price for good tables.

The mothers sponsored this card party, but the young ladies co-operated and made the crowd bigger and merrier.

A very delightful lunch was served, so we wish to thank all the ladies who brought the good cakes and dainty sandwiches. And was the wine and punch good! We know it was for it affected the ladies so that when the music started they whirled around and the faster the music played the faster they danced. Beads of perspiration rolled down Mr. Recel's forehead as he kept the people dancing to his music.

We were all sorry when the time came to say good-night, and begged for "just one more dance."

Now I wish to thank all the ladies who helped at the card party, especially Mrs. Bitanz, our president, Stephanie Hvala, Frances Zagar and Katherine Horvath, our door-keeper.

Now for the biggest news, "The Domača Zabava", which was on February 18. And did we have a crowd? "Oh boy and how." So many that we almost pushed the walls out and refused to let more in, in order to have at least part of the center of the floor to dance on.

I can't forget to tell you what we had to eat. Of course, first of all we had "potice" and they were so full of raisins and walnuts that you couldn't see the dough, and we had some "šunka" and "klobase", cake and "krofe" and last but not least we had so much wine that we could have all been drunk.

The accordion player didn't have any rest, for, it being quite an old fashioned dance, the people kept him going steady until the wee hours of the morning.

So I wish to thank all the ladies who made the "poticas" and other good foods (of which every bit was eaten).

We are sorry to say that Mrs. Bevez, one of our active members, passed away on February 12.

Is our new secretary good! She was born in America but the way she read the minutes at our meeting you'd think she came from Yugoslavia a week ago. Here's three cheers for Marie Janezich.

What is the matter with the younger girls? We haven't had a program at our meeting for a long time; our mothers will think that we are falling behind.

We would like to see all the members attend our next meeting, for we have many important questions about our coming doing in May.

We would like to hear from all the lodges through their writings in the "Dawn".

The Announcer.

BRANCH NO. 28, CALUMET, MICHIGAN.

Dear Editor:

Although I would like to send news of good luck, prosperity and progress to lighten the hearts of all that are affected with the present depression, I

am afraid I cannot do much as times are hitting us here in the copper country just as they are hitting the rest of the country.

Still, at that, don't go thinking that we are just ready to give up the ghost on account of the old man depression. We are going to fight to the last trench.

On February 2, we had our meeting and a little social after it. As luck would have it, I was the winner of the zero hour prize. As that is something that only one member can expect, let me tell you I was proud of it.

But that was not all. When business transactions were over, we did not do a thing but enjoy ourselves. We had coffee and "potica" and a nice chat about our duties and obligations. Don't forget, it was an evening of pleasure.

Times are hard. People that never knew what it means to be "up against it" are having that trial at present. If we put our confidence in God, and people that believe in His Omnipotence, we have no reason to despair, as cloudy days must be followed by brighter ones, and why should we not hope for a brighter future.

Mabel Strudel.

BRANCH NO. 36, McKINLEY, MINN.

I look each month, eagerly but in vain, for a letter from one of our younger members of whom we have quite a few. I have come to the conclusion that you girls feel somewhat estranged and would feel more important if you ran things for yourselves. So everyone of you turn out in full force on the 5th of March, and you'll learn something new. We have a great deal of home talent and energy among our girls. Come, express some of it here in your English column.

The Treasurer.

BRANCH NO. 43, MILWAUKEE, WIS.

Our President remarked at our last meeting that nothing ever appears on the English page about our branch. Of course, we can't give her any excuse, because there is always something to write about, and we certainly have members who can do it.

Come on, Mrs. Burja, Miss Stiglitz and the rest of you who can write in English. Let's show our President that we can do something. Let's write our letters twice as long as the Slovene letters published. Not only that, but let's see how many new members we can bring to our next meeting.

We had quite a number of new members at the last meeting, but our President is constantly yelling for more. So let's show her what we can do, then we'll see what she is going to think of next. I'm sure, if we all work as hard as she does, we are bound to succeed.

If Mrs. Tominshak's place gets too small to hold meetings, don't forget she has a garage and a big back yard; we'll move in there.

I want to congratulate Mrs. Mlinar for getting so many new members. Great work, Mrs. Mlinar; keep it up.

Our "domaća zabava" was a great success; in spite of these hard times we made a profit and are well satisfied. We want to thank everyone who helped to make it a success.

C U all at the next meeting.

Mrs. J. Verbick.

BRANCH NO. 46, ST. LOUIS, MO.

The St. Louis Branch will have another Bunco Party after the March

meeting and everybody is requested to be present. The January meeting was well attended and the quilt raffle was a big success. Election of officers was held at this meeting and the results are as follows: Mrs. Helen Skoff, President; Mrs. Margaret Dolenz, Vice-President; Mrs. Josephine Speck, Treasurer; Miss Mary Speck, Secretary; Mrs.

Elsa Lusin, Mrs. Josephine Prebil and Miss Marie Stacker, Trustees.

The officers are to be congratulated upon their re-election to serve for the second term, and the ladies wish them success during the coming year and also wish to thank them for the good work accomplished during the previous year.

Mary Speck, Secretary.

Kuhinjski kotichek.

Urejuje Josephine Erjavec.

LJUBLJANSKI GOLAŽ I.

Vzemi en funt mesa od noge ali brzole, zreži ga na velike koščke, ker je tako mnogo okusnejše kakor pa če je zrezan na male koščke. Tri velike čebule zreži na drobno, dobro scvri eno žlico masti in za 3 cente špeha, nato prideni čebulo; ko to dobro zarumeni, deni noter hitro hude in sladke paprike in prideni malo vode, da se ne zažge čebula. Nato stresi noter meso, osoli primerno, prideni malo kimelna in malo timjona, da bo bolj okusno. Nato pokrij, da se praži. Ko se voda posuši, zalij še malo z vodo in tako pusti, da se praži kako uro. Ko se zopet ta voda posuši, potresi eno veliko žlico moke po mesu in mešaj dokler se ti moka nekoliko zarumeni. Potem zalij z vodo, da ne bo prerediti in ne pregosto. Zreži tri krompirje in jih deni kuhati v golažu. Ko je krompir mehak, je golaž gotov. Da se ta golaž skuha, vzame kaki dve uri, ker moraš kuhati počasi in pokrito. To je za štiri osebe.

SEGEDINSKI GOLAŽ.

Vzemi en funt prašičevega mesa, "shoulder" ali krače, zreži na kose in naredi vse tako kakor za ljubljanski golaž. Vzemi dva funta kislega zelja, ga deni kuhati da samo zavre, nato ga odcedi in deni v golaž. Pokrij, da se polagoma praži. Prilij par žlic vode ter nekoliko pomešaj. Pusti pražiti eno uro in pol. Ko je gotovo deni 2 žlici kisle smetane noter in premešaj; ko prevre, je gotovo. Zraven lahko daš zmečkan krompir. To je za šest oseb. Ako kuhaš za več oseb, pa vzemi vsake stvari malo več.

Helen Nagode, št. 14, Nottingham, O

LJUBLJANSKI GOLAŽ II.

Deni v kozico precej masti, dve do tri sesekljane čebule, na debele koščke zrezanega mesa in malo paprike. Duši pokrito tako dolgo, da se ves sok posuši in ostane sama mast. Pusti še nekoliko, da se meso nekoliko zarumeni, nato ga zalij z juho in par žlicami vina; pusti, da golaž počasi vre in postane meso mehko. Ako imaš rada krompir pri golažu, ga nareži in prideni pol ure predno je golaž gotov, ali pa skuha krompir posebej in ga šele potem prideni h golažu. Ako želiš golažu okus zboljšati, prideni dve žlici kisle smeta-

ne malo poprej predno ga neseš na mizo.

Tako smo ga delali v starem kraju, ako pa ve katera članica za še boljše navodilo, pa kar na dan z njim!

T. R., Eveleth, Minn.

NAVADNI GOVEJI GOLAŽ.

V dveh žličkah masti zarumeni nekaj sesekane prekajene slanine (bacon) ter dve drobno zrezani čebuli. V to deni 1½ do 2 funta govejega mesa na male koščke zrezanega. K temu prideni par koleščkov korenja, malo peteršilja, zelene, za nožev vrh paprike in primerno soli. V platneno krpico zaveži pol žličke kumne, kimelj, en lorbarjev listič, pet zrn česna, katerega olupiš in stri, in en listič žavbeljna, ter dodaj k mesu. Dobro pokrij, in pusti, da se počasi pari ¾ ure. Nato prideni na koščke zrezanega krompirja, prilij malo juhe ali vode, ter zopet pari, da se zmehča krompir. Slednjič prilij še malo vina ali kisa, ter daj na mizo. Ako nečeš pariti s krompirjem, potresi z žlico moke, da napraviš poliv, krompir pa lahko spečeš ali skuhaš posebej.

OGRSKI GOLAŽ.

Zreži 1½ funta pljučne pečenke (tele-tine) ali mehkih brzol na debele koščke, zreži veliko žlico prekajene slanine (bacon), deni oboje skupaj v kozico (ponev), primerno osoli, in daj za nožev vrh paprike, prilij 4 žlice vina, "pajnt" vode ali juhe, pokrij in praži počasi, da se meso zmehča. Potem zarumeni na putru eno žlico zribanega kruha, lahko tudi malo česna, popra in kumne, dodeni vse to k mesu, poplakni z juho, ter vse skupaj pusti še en čas vreti, pa je gotovo.

GOVEJI GOLAŽ PO LOVSKEM NAČINU

Deni v kozico 2 žlici masti. V njej zarumeni 3 žlice drobno zrezane čebule, par žlic kisa, kavino žličko paprike, zajemalko vode in na koščke zrezano meso. Dobro ga pokrij in pari eno uro. Nato zreži na drobno 3 zrna česna, pol lorbarjevega lističa, šopek majarona, košček limonove lupinice, ter deni vse skupaj k mesu. Maščobo poberi ter prilij še malo juhe, če je gosto; ako je potrebno, še skisaj. Ko prevre, je gotovo.

SRBSKI GOLAŽ Z RIŽEM.

Deni v kozico dve žlici masti; ko se segrejo, dve žlici drobno zrezane čebule; ko je ta rumena, dodaj 1½ funta na koščke zrezanega telečjega mesa, od pleč ali prs; potresi ga s papriko in soljo, potem pokrij, da se nekaj časa pari. Na že malo rumenkasto meso potrosi žlico moke, malo primešaj in prideni nekaj kisle smetane, limonove lupinice in par žlic juhe. Ko še malo prevre, odlij polivko od mesa v drugo kozico ter postavi na stran.

Na meso pa daj ½ funta riža, dobro ga premešaj, prilij en "kvart" juhe, dodaj še žlico zribanega parmazan sira. Zdaž natlači riž v lep primeren model ter ga potem zvrni na krožnik. Polivko, ki si jo odlila od mesa, deni v za to namenjeno skledico ter daj poleg riža na mizo.

S takim golažem se lepo postreže gostom.

TELEČJI RIZI-BIZI.

Deni v kozico 2 žlici presnega masla (putra) ali masti, in malo drobno zrezane čebule. Ko zarumeni, prideni 1½ funta telečjine na drobne koščke zrezane. Pari pokrito četrt ure. Nato dodeni eno kanto zelenega graha. Potem prideni še ¼ funta riža, dobro premešaj, prilij še en kvort juhe, in pusti še kake pol ure vreti, nakar je gotovo.

Ako se pridene surov svež grah, ga je treba ¼ ure z mesom skupaj pariti. Če se vzame grah iz kante, se da z rižem vred notri.

H. T.

GOSPODINJSKI NASVETI.

Rjavica v perilu se lahko odpravi, če pokapljaš lise z limonovim sokom. Ponavljaj tako dolgo, da izginejo, nakar perilo posuši na solncu.

Ako želiš imeti dobro kavo, prideni malo beljaka ter pusti, da vre kava le dve minuti, ne več.

Tillie Robertz, št. 11, Eveleth, Minn.

* * *

Z največjim veseljem opazujem, da je zanimanje za naš "Kuhinjski kotichek" vedno večje.

Čitala sem tudi opis "Pregled Zarje v letu 1932", izpod peresa sestre J. O., Eveleth, Minn. Tudi od nje pričakujem kako navodilo za kotichek.

Josephine Erjavec.

Navodila za tajnice. Kadar pišete dopise:

1. Odpošljite finančno mesečno poročilo vsak mesec zadosti zgodaj, da dospe na gl. urad zadnji čas 25. dan v mesecu; to je zahteva naših pravil. Je zelo važno za uspešno delo na gl. uradu in točno postrežbo članicam in podružnicam, da se ta zahteva dobesedno izpolnjuje *povsod*, ne samo po nekod. Kjer se ne bo, bo za naprej dosledno takoj obveščena predsednica dotične podružnice.

2. Pošljite s poročilom *vso* odgovarjajočo svoto denarja, ne samo del in obljubo, da bo ostalo poravnano prihodnji mesec. Do sedaj je res vedno bilo vse prej ali slej poravnano *povsod*, toda gl. odbor zahteva sedaj od vsake podružnice strogo točnost v tem oziru za vsak posamezen mesec *sproti*. Suspendiranje je kuga v SŽZ., vendar če članica ne plača ob času in jo podružnica ne more založiti, druge poti ni, kakor da je v mesečnem poročilu označena kot suspendirana in *navedeno njeno ime in naslov*. Suspendirane bodo odslej iz gl. urada obveščene o tem.

3. Ko članica umre, naj pošlje tajnica na gl. urad 1) *izkaznico*, 2) izpolnjeno *Naznanilo smrti*, in 3) *Certificate of Death*. Zadnja listina je potrebna le, če gre za denarno izplačilo; gl. tajnica ne odpošlje čeka, dokler nima v rokah te listine, ki jo navadno dobijo sorodniki umrle potom pogrebника. Tiskovina *Naznanilo smrti* pa se dobi pri gl. tajnici. Izpolni jo odbor podružnice.

1. Pišite vedno samo na eno stran papirja. To je edino pravilno za spise, ki so namenjeni za tisk.

2. Pišite razločno, posebno imena in naslove.

3. Ne tlačiti besed preveč skupaj; tudi med vrstami naj bo precej prostora za eventualne poprave. Če pišete dopise na stroj, rabite vedno "double space".

4. Skušajte se izraziti kratko, pa jedrnato. Ne prezrite nič važnega, pa tudi ne pišite nič samo ob sebi umevnega in nepotrebnega. Pri pisanju imejte pred očmi korist svoje podružnice in cele SŽZ.

5. Dopisi morajo priti na uredništvo do 14. dne v mesecu, drugače ne morejo biti priobčeni v prihodnji številki Zarje.

6. Naši organizaciji primerno bi bilo, ko bi odbornice posameznih podružnic imele na skrbi, da bi bila v VSAKI izdaji Zarje VSAKA podružnica zastopana vsaj s kratkim dopisom.

7. Tajnice in vse dopisovalke sploh prosimo, naj denejo zadosti znamk na svoja pisma in pošiljatve.

“ A V E M A R I A ”

Edini slovenski nabožni mesečnik v Ameriki.

Morala bi ga imeti vsaka zavedna slovenska družina. Članice S. Ž. Z., agitirajte zanj in pridobivajte mu novih naročnikov! Pokažite, kaj zmorete in pokažite tudi, da Vam je na srcu napredek katoliškega časopisja! Najlepše se Vam priporočajo

SLOVENSKI FRANČIŠKANI

P. O. Box 443, Lemont, Ill.

